

DERGİ ●

AKSEKİ

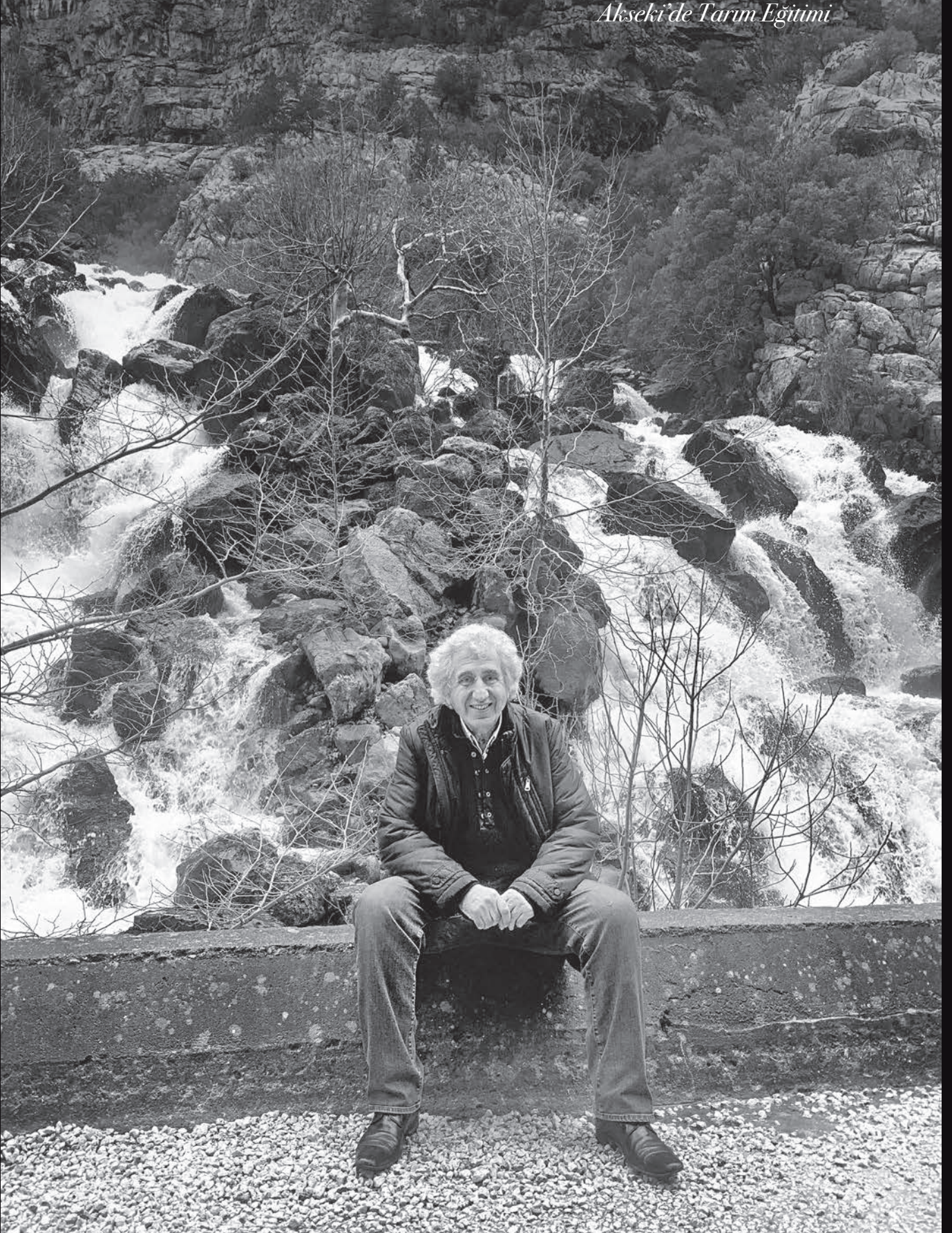
A.Metin Duruk'un Ardından

Mermer Ocakları Mücadelemiz

Akseki'ye Ödenen Gönül Borcumuz

Akseki'de Tarım Eğitimi

2023 / Sayı 34 / Üç ayda bir yayınlanır / 15 TL

Ücretsiz

UNUTMAYACAĞIZ

Ali Metin Duruk

1948 - ∞

Şirketimizin Yönetim Kurulu Başkanı

ve değerli büyüğümüzün
vefatının üzüntüsü içindeyiz.

Kendisini her zaman saygı,
sevgi ve rahmetle anacağız.

aroma®

Aroma Bursa Meyve Suları ve Gıda San. A.Ş.

GEÇMİŞ OLSUN TÜRKİYE

Kahramanmaraş'ta meydana gelen ve 11 ilimizi etkileyen depremde vefat eden vatandaşlarımızın yakınlarına başsağlığı, yaralılara acil şifalar diliyoruz.

Gürbüz

Ali Metin Duruk

1948 - ∞

Vefatının derin üzüntüsü içindeyiz.

Herkes için abi, baba, duayen...

Tutkusu ve cömertliği ile bize ilham verdi.

O'nu çok özleyeceğiz.

Başkan'dan...

Kaybedilenler...

Kaybettiklerimiz, bıraktıkları ilkeler ile yaşıyorlar.

Güç, para, statü, insanoğlunu yanıltan ve güncel hayatın olumlu özelliklerinden dışarı atan faktörlerdir.

Bazı insanlar, adeta tapınırcasına bu değerlere sıkıca bağlanıp, dünya yaşamını illüzyonlarla geçirip, maddeden oluşan bedenlerini toprakla birleştirip ruhlarını olumlu düşünce ve uygulamalarla beslemeden bu dünyadan göç etmektedirler.

Geçmiş asiller, zenginler ve krallar elde ettikleri bu değerlerini mezarlarına sandukaları içine koyup altınları ve değer verdikleri maddi varlıkları, hatta ve hatta hayatta sevdikleri kişileri kendileriyle birlikte canlı canlı gömdürerek o değerleri ruhlarına taşıdıklarına inanmışlardır.

Hâlbuki "Sultan Süleyman'a kalmayan dünya sana da kalmaz" vecizi önemli ve anlamlı bir söz topluluğudur. Mütevazılığı ile hayata tutunan ve insan ayrımı yapmayan Ali Metin ağabeyimi kaybetmenin derin üzüntüsü beni hem ruhen hem de bedenlen yoğun olarak etkiledi.

Kendisinden mütevazılığı, maddi değerlere önem vermemeyi, insan ayrımı yapmamayı öğrendiğim bu kıymetli insanı, ebedi istirahatgahına uğurlarken bana ve ruhuma katmış olduğu değerleri hiçbir zaman hiçbir kimseden alamayacağımın bilincindeyim.

Tüm Aksekililerin, sevgili ağabeyim Ali Metin Duruk'un görüş ve ilkelerini anlayarak uygulayacak olmasının arzusu içindeyim. Umarım, hepimiz onun ilkeleri ile bezenerek ve ekip çalışması ile sonuna kadar birlikte Akseki'ye sahip çıkarız.

Değirmek isterim ki şahsi görüşüm, ağabeyim Ali Metin Duruk'tan farklı olarak, projelerin Akseki bileşkelerinden diğer anlamda merkezden gelip bizlerin de o bileşkelere destek vermesi şeklinde idi. Son derneğimiz ve Akseki bileşkeleri ile yaptığım görüşmelerde projelerin Akseki'nin merkezden oluşturulması doğrultusunda söz aldık.

Beklentimiz bu anlamda oluşan projelerin bir an önce derneğimize yöneltilip konuların yönetim kurulumuzca çözülmesidir.

Hepimizin ana ilkesi, Aksekili olarak maddi konulardan arı, statü arayışında olmadan Ali Metin Duruk ilkeleriyle bezenerek hayatı ve birbirimizi kucaklamak olmalıdır. Aksekili olmaya yakışır olan, bir kişiden her şeyin planlanıp sonuna kadar bitirilmesinin beklenmesi yerine ekip çalışması ile birlik olmaktır.

Projelerin dışında kalıp projeleri eleştirme aklının panzehiri, ana inancımız olan merkezi projelerin hayata geçmesidir.

Yazdıklarımı sonlandırmadan önce Kahramanmaraş'ta meydana gelen ve 11 ilimizi etkileyen depremde vefat eden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum. Halen deprem bölgesinde büyük bir çabayla destek veren yardım ekiplerine de kolaylıklar dilerim. Bu acı günleri milletçe birbirimize kenetlenerek ve maddi-manevi hiçbir desteği esirgmeden atlatacağız.

Birlik ve beraberlik içinde kalın...

Mahmut Atom Duruk

Akseki Dergi- 3

Kapak Fotoğrafi *Ali Metin Duruk* ©Attila Durak

Akseki Dergisi

3 Ayda bir yayınlanır.
2023, Sayı: 34

Akseki Eğitim Hayratı Derneği

İktisadi İşletmesi Adına,
İmtiyaz Sahibi Mahmut Atom Duruk

Genel Yayın Yönetmeni

Rasih Kaplan

Editör

Vildan Çetinkaya

Tasarım ve Uygulama

Abdullah Yaşar, Ersin İleri

Fotoğraf Editörü

Attila Durak

Fotoğraflar

Rasih Kaplan, Mustafa Hatipoğlu

Baskı

Elit Ofset Matbaacılık, Ambalaj Sanayi ve Tic.A.Ş.
İkitelli Organize Sanayi Bölgesi İpkas Sanayi Sitesi
19 B 5. Blok 34670 İkitelli / İSTANBUL

Tel:0212 549 88 60(pbx) Faks:0212 549 88 65
e-mail:info@elitofset.com web: www.elitofset.com

Yayın Kurulu

Mahmut Atom Duruk, Oğuz Acar, Ramazan Apaydın,
Rasih Kaplan (Genel Yayın Yönetmeni), Vildan Çetinkaya (Editör),
Tayfur Süner, Hüseyin Alp, Zeynep Yıldırım (Sekreterya)

İletişim Adresi

Akseki Eğitim Hayratı Yapanlar ve Yaşatanlar
Derneği İktisadi İşletmesi
Bakırköy V.D. No: 0340379001
Zeytinlik Mahallesi Mor Menekşe Sokak
No: 7/4 Bakırköy-İstanbul
Tel.: 0212.542 93 48 Faks: 0212 542 02 75

Akseki Eğitim Hayratı Derneği İktisadi İşletmesi
tarafından yayınlanan Akseki Dergisi T.C
yasalarına uygun olarak yayın yapmaktadır.
Dergide yer alan yazı ve makaleler yazarlarının
görüşüdür.

Akseki Eğitim Hayratı Derneği İktisadi İşletmesi
Vakıfbank TAO Ataköy İstanbul Şubesi
TR88 0001 5001 5800 7304 2148 55

Editör'den...

B

ir Varmış, Bir Yokmuş...

Yaşam bir masal gibidir. Ne kadar uzun sürdüğü değil, ne kadar güzel ve iyilikle geçtiği önemlidir. İnsan, ahlak, vicdan, eğitim, liyakat ve bilim temelli olan her ne varsa yaşamı güzelleştirdiğini ve çokça iyileştirdiğini görüyoruz.

Geçtiğimiz aylarda kaybettiğimiz, çok değerli büyüğümüz ve Aksekili iş insanı olan Ali Metin Duruk 'da tüm yaşamı boyunca ahlak, vicdan, sevgi, eğitim, liyakat ve bilimi esas alarak; ülkesine, ülkesinin gençlerine, doğa, hayvan, insan, kısaca tüm canlılara ve de memleketimiz Akseki'ye gönlünü ve ömrünü vermişti. Birçok canlının yaşamını güzelleştiren, iyileştiren ve değer katan nadir insanlardandı. Sevgili Metin Bey, dünyaya insan olarak gelmemizin asıl gayesini çok iyi anlamıştı. Bir masal kahramanı gibi iyi bir karakter olarak yaşadı, yaşattı ve anlatmaya devam edeceğimiz güzelliklerini de bırakarak gitti. Yaşamı boyunca gerek doğa ve hayvanlar gerek eğitim ve insanlar gerekse üretim ve endüstri için maddi-manevi birçok iyilik projelerinin başlamasına önderlik yapmıştı.

Metin Bey ile bizzat tanışmadan önce önderlik yaptığı projelerle kendisini gayet iyi tanıyor, Dergi Akseki'de beraber çalışmalar yapmaya başladığımda ise hakkında söylenen tüm harika özelliklere, memleketi ve insanlığı daha iyiye, daha yeşile götürebilmek için derin çabalarına bizzat şahit oluyordum. Pozitif, bilge ve umutlu sözleri hepimize büyük bir güven veriyordu. Önderliğini yapmış olduğu Dergi Akseki yayın kurulunda kısa bir süre beraber çalışmamıza rağmen ben de görüş ve ilkelerinden nasibimi almanın haklı gururunu duyuyorum. Aksekililere bıraktığı iyilik- iyiliğin sürdürülebilirliği üzerine kurulu olan davranış ve düşünce modeli biliyorum ki hepimiz için sonsuza kadar yaşayacak. Metin Bey, dünya masalındaki iyi karakter rolünü gönlümüzde taht kurarak ve başarı ile tamamlayanlardan... Dilerim ki sonsuz yaşamında tüm sevenlerini hissediyor, ruhu çocuklar gibi şenleniyordu.

İşte böyle... İnsan, ahlak, vicdan, eğitim, liyakat ve bilim temelli olan her ne varsa yaşamı güzelleştiriyor, iyileştiriyordu... Ya tüm bu kavramların tam tersi olursa? Yaşam; iyilerin acıları yük edindiği, kötülerin ise başrol karakterde olduğu dramatik bir hikâyeye dönüşmez mi? Güneydoğu bölgemizde 11 ilin etkilendiği depremde tam da bahsettiğim kavramların önemi ve değeri üzerinde durulmadığı için çok büyük bir acı yaşadık. Yıkımı, çaresizliği, kocaman yürekleriyle çabalayanları, yardım etmek için karınca misali çalışan kahramanları gördük. Ülkece bu felakete yüreğimiz ve aklımızla yetmeye, iyiliği enkaz altından kaldırıp yaşatmaya ve büyümeye çalıştık. Enkaz altından insanlar çıkarken, gördüm ki acının içinden de başka başka acılar çıktı. Kimi kaçışta, kimi yasta... Kimi hesapta, kimi hesapsızca... Kimi kamera karşısında bir şey olma, kimi kamera arkasında bir şey yapma çabasında... Altını çizmek isterim ki bu konu siyasetten ve partilerden öte bir konu. Bu yazımda üzerinde çokça durmuş olduğum insani ve iyi yaşam kavramları konusunda herkes kendine çeki düzen vermeli ki acıyla yok etmeyelim, yok olmayalım. Nicesini yazsam sönmez içimdeki ateş... Ahhh ki ne ah! Geçmiş olsun Türkiye'm...

Dünya masalında insanca yaşamak, mutlu ölmek dileğiyle...

Vildan ÇETİNKAYA

Şubat 2023 / İstanbul
vildancetinkaya07@gmail.com

8

Akseki İř İnsanı Ali Metin
Duruk Son Yolculuğuna
Uğurlandı

22

Mermer Ocakları
Mücadelemiz

30

Maestro

36

Akseki'ye Ödenen Bir Gönöl
Borcu: Rasih Kaplan Kitabının
Hikayesi...

44

Başka Kim Sabırlı
Olmak İster?

İçindekiler

- 8- Aksekili İş İnsanı Ali Metin Duruk Son Yolculuğuna Uğurlandı
- 10- Metin Duruk'un Ardından
- 16- Ağabeyim Ali Metin Duruk
- 22- Mermer Ocakları Mücadelemiz
- 30- Maestro
- 34- Yıldızımızın Parladığı Anlar...
- 38- Akseki'ye Ödenen Bir Gönül Borcu: Rasih Kaplan Kitabının Hikayesi...
- 42- Ali Metin Duruk
- 44- Başka Kim Sabırlı Olmak İster?
- 46- Akseki'de Tarım Eğitimi

Aksekili İş İnsanı Ali Metin Duruk Son Yolculuğuna Uğurlandı

Değerli iş insanı Metin Duruk için öncelikle İstanbul Ataköy Ömer Duruk Cami'sinde düzenlenen törende ailesi taziye kabul etti. Törene Bakırköy Belediye Başkanı Op. Dr. Bülent Kerimoğlu, İstanbul Teknik Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İsmail Koyuncu, TEMA Vakfı Başkanı Deniz Ataç, Sivil Toplum Örgütleri ile çok sayıda vatandaş katıldı. Ardından Duruk'un cenazesi Antalya Akseki'de aile mezarlığına defnedilmek üzere yola çıkarıldı.

Yoğun katılımın olduğu törende Duruk'un ailesi, yakınları ve sevenleri gözyaşlarına boğuldu. Ali Metin Duruk, Akseki Merkez Cami'sinde düzenlenen cenaze töreni sonrası aile kabristanlığına defnedildi. Akseki'deki cenaze törenine ise Antalya Valisi Ersin Yazıcı, Akseki Kaymakamı Volkan Hülür, Alanya Alâeddin Keykubat Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. Ekrem Kalan, Akseki Belediye Başkanı İbrahim Özkan ve çok sayıda vatandaş katıldı.

"Bu şehre hayır yapabilmek için gönlünü, malını, mülkünü, zamanını hiç esirgemedi..."

Antalya Valisi Ersin Yazıcı, cenaze töreninde yaptığı konuşmada; "Ali Metin Duruk'u iki yıl önce tanıdım, iki yıl boyunca ciddi manada değerli görüşmelerimiz oldu. Şuna şahidim, tam bir Akseki aşığıydı, eğitim aşığıydı, çevre aşığıydı. Doğup gittiği ama asla unutmadığı Akseki'ye bütün gönlüyle bağlı olan bir büyüğümüzü. Ali Metin abimizle birçok konuyu müzakere ettik. Akseki için ne yapabiliriz? Zaman zaman tartıştık. Böyle güzel bir insanı aniden, hiç beklemediğimiz zamanda kaybettik. Bu şehre hayır yapabilmek için gönlünü, malını, mülkünü, zamanını hiç esirgememiş bir büyüğümüzü. Allah gani gani rahmet eylesin. Yakınlarına başsağlığı ve sabır diliyorum, mekânı cennet olsun. Ali Metin Duruk, hepimizin gönlünde yaşamaya devam edecek." ifadeleriyle üzüntülerini dile getirdi.

"Ülkesi için her şeyini feda etmeye hazır bir insandı"

Merhum Ali Metin Duruk'un kardeşi Aroma Yönetim Kurulu Başkan Vekili Mahmut Atom Duruk, "Çok değerli bir insandı. Doğaya tabiata insanlara saygılıydı. Irk, din ayrımı yapamayan bir kişiydi. Vatani ve ülkesi için her şeyini feda etmeye hazır bir insandı" sözleriyle duygularını ifade etti.

"Bugün aile olarak sadece biz ağlamıyoruz herkes ağlıyor"

Kuzeni Figen Aybars, "Bugün doğa, canlılar, hayvanlar, iş adamları, işçiler öksüz kaldı. Bugün tüm canlılar üzgün ve ağlıyorlar. En önemlisi memleket sevdalısı Akseki'miz öksüz kaldı. Her şeyini canını, varlığını canlılar için insanlar için harcayan Metin ağabeyimin ruhu şad olsun. Mekânı cennet olsun. Bugün aile olarak sadece biz ağlamıyoruz, herkes ağlıyor. Çok sevgi dolu bir insandı. O sevgisini bütün canlılara verdi. Bugün herkes ağlıyor" sözleriyle üzüntüsünü ifade etti.

"Hepimiz için çok önemli bir kayıp"

Bir diğer kuzeni Atilla Duruk da cenaze töreninde yaptığı konuşmada, "Sadece aile için değil Akseki için, Türkiye için, insanlık için, hepimiz için çok önemli bir kayıp. Hepimizin hayranı olduğu çok yönlü o örnek alınabilecek bir insandı. İş hayatında tüm sosyal STK'larda görev alır, herkese yardımcı olurdu. Hepimizin örnek aldığı bir insandı. Söyleyecek bir şey bulamıyorum

Fotoğraflar: Mustafa Hatipoğlu

Türkiye için çok büyük bir kayıp. Belki Türkiye en önemli insanlarından birini kaybetti. Çok üzgünüz. Onun başlattığı projeler vardı Akseki için. TEMA 'da görevi vardı. Onun dışında kadın kooperatifleri kurulmuştu. Akseki'nin her şeyinde imzası vardı. Kendi işinden çok toplumsal konularla ilgiliydi. Kendi parası için değil insanlık için çalışan birisiydi. Bir kişi yok ki onun hakkında kötü konuşabilsin yani o kadar mükemmel bir insandı" ifadeleriyle duygularını dile getirdi.

"Işığımızı kaybettik"

Ayrıca değerli hemşerimiz Prof. Dr. Ferhan Sağın; "Ne diyeceğimi, ne söyleyeceğimi bilemiyorum. Sabahtan beri büyük bir üzüntü içindeyim. Metin bey, varlığıyla - duruşuyla - yaptıklarıyla Akseki için çok büyük bir liderdi, yol göstericiydi. Sadece Akseki için değil, ülke için de çok önemli bir değerdi. Işığımızı kaybettik. Bu kadar ani bir kayıp... Hala inanamıyorum. Çok ama çok üzgünüm. Tüm hemşerilerimize ve özellikle Mahmut Atom Duruk Bey ile Mehmet Çetin Duruk Bey'e ve tüm Duruk ailesine sabır diliyorum. Aramızdan uçup gitti, Hakka yürüdü Metin bey. Mekânı cennet olsun, olacaktır da inanıyorum. Biz ondan çok razıyız. Umarım o da Akseki'miz ve ülkemiz için yapacaklarımızla bizden razı olur..." sözleriyle üzüntülerini ilettili.

Çok üzgünüz... Yaktığı ışığı açık tutmak için çok ama çok çalışmalıyız...
Ülkemizin, Akseki'mizin başı sağ olsun. Işıklar içinde uyusun.

Rasih Kaplan, Dergi Akseki Genel Yayın Yönetmeni

Metin Duruk'un Ardından

Metin Duruk'un vefatının ardından hakkında yapılan sosyal medya paylaşımlarına bakıyorum. İktidar kanadından muhalif siyasetçilere, iş dünyasından sosyalist entelektüellere kadar birçok kişi ve kuruluş taziye mesajları paylaşmış. Türkiye gibi kutuplaşmanın had safhada olduğu bir ülkede hiçbir şekilde yan yana gelmeyecek insanlar bir olmuşlar Metin Bey'in ani kaybına üzülmüyorlar. Bu insanların hepsine birden ortak bir duygu yaşatmak her babayığidin harcı değildir, en azından ben yakın zamandan başka bir örnek hatırlamıyorum.

2018 yılında fikir babası ve sponsoru olduğu Ticaretin Başkenti Akseki kitabını yazmaya başladığım sırada Attila Durak vesilesiyle tanışmıştık kendisiyle. Beni çok şaşırtmıştı Metin Bey. Her şeyden önce onun seviyesinde bir iş insanı olup da bu kadar mütevazı birine rastlamamıştım. Kibirden eser dahi yoktu. Hem sanayici hem de solcu ve çevreci olması daha da şaşırtıcıydı benim için.

Kitabın çıktığı 2020'ye kadar altı ya da yedi kez buluşmuştuk Metin Bey'le. Hem kitabın gidişatından konuştuk hem de sohbet ettik. Elbette en uzun birkaç saat süren altı-yedi görüşmede kendisini yakından tanımam imkânsızdı, bu nedenle hakkında uzun uzun yazacak yetkinlikte değilim. Fakat az da olsa tanımışım kendisini, zira vefatının ardından her dünya görüşünden, farklı sosyal sınıflardan "beş benzemez" insanın bir olup gözyaşı dökmesine hiç şaşırmadım. Metin Bey o kadar çok insana dokunmuş, o kadar çok insanı etkilemişti ki başka türlü düşünülemezdi.

2019'un sonbaharında yaptığımız, Metin Duruk'un iş hayatını ve Akseki sevgisini iyi özetlediğini düşündüğüm söyleşiyi Akseki Dergi okurlarıyla paylaşmak istiyorum.

Metin Duruk

"İş hayatım boyunca Aksekili olmanın birçok faydasını gördüm"

Konya Vilayet Salnamesi kayıtlarından öğrendiğimize göre, 1899'da köyler ve İbradî dâhil tüm Akseki'de 228 dükkân, üç fırın, seksen altı değirmen, dokuz kahvehane var. Ziraat Bankası var. On dokuzuncu ve yirminci yüzyıllarda orman varlıklarını değerlendirme, kervancılık, çerçilik, hayvancılık, deri işleme ve ayakkabıcılık, kaşık üretimi, semercilik, kalaycılık, dokumacılık gibi işlerin geçim kaynakları olduğunu biliyoruz. Akseki'deki bu iş alanlarıyla ilgili bildiklerinizi anlatır mısınız?

İlk çağlardan beri Akdeniz'in en önemli limanlarından birisi

Alanya'da biliyorsunuz. Bu limanı İç Anadolu'ya, oradan da Asya ve Avrupa'ya bağlayan ticaret yolu ise Akseki'den geçiyor. Bu durum Aksekiliyi ticaretle ve sanayiyle tanıştırıyor. Döneminin sanayi üretimi birçok malını görüyorlar, tanıyorlar; aşinalık, birikim ve kuşaktan kuşağa aktarılan bilgiler kazanıyorlar. Akseki'nin hem bir ticaret merkezi hem de üretim merkezi olabilmesinin sebebi budur.

Daha on dokuzuncu yüzyılda Akseki'nin nüfusu 17.000'in üzerine çıkmış. Dışarı satacak tarım ürünü olmayan bir yerde, başka üretim alanları olmadan bu kadar büyük nüfus

olmaz. Saydığınız zanaatlar böyle bir nüfus yoğunluğu yaratıyor. Mesela tüm Türkiye'nin tahta kaşık ihtiyacını Bademli köyü karşılıyor. Günlük kullanılan tahta kaşığa ek olarak, Bademli dışında hiçbir yerde yapılamayan şimşir oyun kaşığı üretimi de var. Cumhuriyetin ilk dönemlerinde Bademli'den dışarı her gün bir kamyon kaşık gidiyormuş. Metal kaşığın yaygınlaşması bu işkolunu bitiriyor. Bunun yanı sıra deri işleme, mest ve ayakkabı üretimi de önemli bir iş kolu. Üretim kültürü Cumhuriyet döneminde de devam etti ve Akseki ilk tekstil üretim merkezlerinden biri oldu. Aksekili çukur dediğimiz tezgâhlarda bez dokudu ve bunu pazara sundu. Büyük tekstil fabrikaları olmadığı için, iç çamaşırı ve içlik yapımında, gömlek yapımında Akseki bezi rağbet görüyordu. Mersin, Tarsus ve Adana'da tekstil üretimi başlayınca bu iş de geriliyor. Bu çapta bir üretim olunca Aksekililer ürettikleri malları satmak ya da hammadde almak için Konya'ya, İstanbul'a, Ege'ye gidip geliyorlar. Dışarıyla iş yapma zorunluluğu sayesinde içine kapanık değil dışarı açık bir yer oluyor Akseki ve Aksekilinin genlerine bugün de var olan ticaret kültürü işleniyor.

Akseki'nin en önemli geçim kaynakları olan zanaatların sanayileşmeye yenik düşmesi, yirminci yüzyılın ilk çeyreğinde başlayan ve ivmesi giderek artan göç hareketinin de en önemli sebebi değil mi?

En önemli sebebi ama tek sebebi değil. 1920 yılında Demirci Mehmet Efe ve adamlarının Akseki'deki sermaye birikimine el koyması da önemli sebeplerden biridir. Akseki'deki üretim ve ticaretin yanı sıra Mısır başta olmak üzere Kuzey Afrika ülkeleriyle ticaret yapanlar da var. Bunların hepsi bir araya gelince bir sermaye birikimi çıkmış ortaya. Ancak bu birikim yeni yatırımlarda kullanılabilecekken Demirci Mehmet Efe'nin kapı kapı dolaşıp tüm para ve altın varlığına el koymasıyla bir anda sıfırlanıyor. Son olarak büyük tahribat yapan yangınlar geçiriyor Akseki ve insanlar göçe mecbur kalıyor.

Diğer taraftan, Aksekili öyle ya da böyle göç etmek zorundaydı. İçeride belli bir üretim var ama ilçenin yapısı bu üretim alanlarının sanayileşmesini imkânsız kılıyor. Bütün yakın çevreyle yapılan bir ticaret var, bunun da sınırları belli. Tarım üretimi yalnızca Akseki'nin kendisine yetecek kadar, dışarı satılacak tarım ürünü de yok. Tüm bu sebepler dolayısıyla Aksekili zaten göç etmek ve edindiği ticaret birikimini başka yerlerde değerlendirmek zorundaydı.

Akseki'nin güney köylerinde yaşayanlar Ege'ye, kuzey köyleri ve Akseki merkezinde yaşayanlar İzmir Kemalpaşa, Konya ve İstanbul'a göç etmeye başlıyor. Önce birincisinden başlarsak, Ege'ye göç eden Aksekililerle ilgili neler söyleyebilirsiniz?

1923 yılında Türkiye ve Yunanistan arasında imzalanan

Nüfus Mübadelesi Anlaşması'yla Yunanistan'dan Anadolu'ya 600.000 kişi gelmiş, Anadolu'dan bir veriye göre 1 milyon bir başka veriye göre 1.5 milyon insan göçmüş Yunanistan'a. Anadolu'dan göç edenlerin büyük bölümü de Ege'den gidiyor. Ve bunların içinde çok sayıda zanaat sahibi ve tüccar var. Onlar gidince Ege'de büyük bir boşluk doğuyor. Bu boşluğu dolduranların başında da Aksekililer geliyor. Ege'ye ilk göç eden Aksekililer tarımla uğraşıyorlar ve zamanla büyük çiftlik sahipleri haline geliyorlar. Az önce söylediğim gibi Akseki'de dışarı satılacak kadar tarım ürünü yok ama ilçeye yetecek kadar bir üretim söz konusu. Akseki'nin merkezinden bir tarafta Çimi'ye bir tarafta Gelvel'e kadar giden bölgede müthiş bir tarımsal üretim çabası var. Asıl önemlisi, Roma döneminden beri herkes evinin bir tarafına yaptığı küçük teraslarda üzüm başta olmak üzere birçok ürün yetiştirmeye uğraşıyor. Sert iklim koşulları altında yapmaya çalışıyorlar bunu. Böyle meşakkatli bir süreçte tarım yapan Aksekililer için Ege'nin büyük verimli ovalarında ve yumuşak ikliminde tarım yapmak çok kolay olmuş. Tarımla gelen birikim, birçok Aksekili ailenin iş hayatının diğer alanlarına girmesini kolaylaştırmış. Bugün Ege'de yaşayan Aksekili büyük sanayici ve tüccar ailelerin bir bölümünün başlangıcı tarımsal üretimdir.

Konya ve İstanbul'a göç edenlerse ilk günlerden itibaren ticaretle uğraşmışlar.

Evet. Konya'yla çok önceden kurulmuş bir ticari ilişki var zaten, orayı biliyorlar. Konya'da kalanların bir bölümü Konya'da devam edip işlerini büyütüyor, Konya'ya sığınmayanlar da İstanbul'a gidiyorlar. 1950'li yıllardan itibaren ise doğrudan İstanbul'a göçün arttığını görüyoruz. Kasımpaşa ve Sirkeci-Tahtakale-Sultanhamam bölgesinde ticaret yapıyorlar ağırlıklı olarak. Uzunca bir dönem, Aksekilerin neredeyse tamamının evleri Kasımpaşa ve Sultanahmet Akbiyık'ta. Niye? Çünkü bu semtler ticari ve sosyal hayatın çok yakınında. Biri Taksim'e, diğeri Sirkeci ve Tahtakale'ye çok yakın. Yürüyerek gidilebiliyor. Belki daha da önemlisi buralarda evler çok ucuz. Kasımpaşa'da büyük bir Roman nüfus var ayrıca. Başkaları onlarla yan yana yaşamak istemediği için Kasımpaşa'dan uzak duruyor, ama Aksekili böyle bir şeyden gocunmadığı için oraya yerleşiyor.

Birçok Aksekili İstanbul'daki ticaret hayatına işporta tezgâhında başlamıştır. Kasımpaşa'da yaşamaktan gocunmadıkları gibi işportacılık yapmaktan da gocunmazlar. Başka yerlerden gelenler kendilerine yakıştıramayabilir ama Aksekilinin en varlıklı dahi bunu bir iş olarak görür ve yapar. Belki daha da önemlisi çömezlik olmadan ustalık olmayacağını bilir. En alttan başlar. En alttan başlayıp yükselebileceğini Aksekili çocukluktan itibaren öğrenir zaten.

Babanız Ömer Duruk da en alttan, dağdan kestiği odunları satarak iş hayatına başlamış. Bunu henüz dokuz

Metin Duruk'un Ardından

yaşındayken yapıyor ve basamakları hızla tırmanarak Türkiye'nin en zengin insanlarından biri haline geliyor. Neydi babanızın sırrı?

Babamın daha çocuk yaşta hayata atılmasının ve başarılı olmasının en büyük sebebi babaannem Fatma Duruk. Çok güçlü bir kadın. Kocasını, yani dedem ticaretle uğraşıyormuş ve bağımsız yaşamayı seven, enteresan biriymiş. Bir ara Akseki'den İzmir'e çalışmaya gidip dokuz sene boyunca geri dönmüyor. Babaannem de İzmir'den döndüğü gün dedemi boşuyor, Akseki'de kocasını boşayan ilk kadın kendisidir. 1920'li yıllardan söz ediyoruz ve o dönemde Akseki'de böyle bir şey görülmemiş. Kocasından boşanınca dört çocuğuna kendisi bakmak zorunda kalıyor. Babam da en büyük çocuk olarak evi geçindirmede annesine yardımcı oluyor ve yapabildiği işleri yapmaya başlıyor. Ama arkasında babaannemin desteği olmasa genç yaşlarında başarılı olamazdı. Ticaret yaptığı ilk yıllarda babamın arkasını hep annesi toplamış. Mesela babam evlerde Akseki bezi ürettirmek için iplik dağıtacak. İplikleri teslim etmek, kime kaç kilo verildiğinin, ne kadar bez geleceğinin hesabını tutmak babaannemin işi. Ve düşünün bu kadının okuma yazması yok. Her şeyi aklında tutuyor. Bunca derdin, yokluğun arasında küçük oğlunu okutmaya karar veriyor. Amcam da bu sayede yüksek ziraat mühendisi olmuş ve Atatürk Orman Çiftliği'nin başmühendisi olarak çalışmış. Babamın da amcamın da başarısının arkasında babaannem var.

Söylediğiniz gibi babam da en alttan yetiştiği için bizim de öyle olmamız için elinden geleni yaptı. Örneğin Konya'da Mecidiye Han'daki manifatura dükkânımızı sabah ezanında uyanıp açmak ve temizliğini yapmak benim görevimdi. Yine orada kaput bezlerini sırtımıza atarlardı, diğer hamallarla birlikte taşırdık. Babam İstanbul'da deri işi yaptığında da derilerin naftalinlenmesi, balyalanması ve yüklenmesinde emeğimiz vardır. Ömer Duruk'un oğlu gibi değil, işe yeni başlayan bir işçi gibi çalışırdık. Bundan da hiç yüksünmüyorduk çünkü başka türlüşünü bilmezdik zaten.

Hazır yeri gelmişken kendi iş hayatınızın başlangıcını da anlatır mısınız?

Ben ilkokula kadar babaannemle Akseki'de yaşadım. Liseye kadar da yaz aylarında Akseki'deydim ve babaannemle tarlaya gidip gelirdim. Kadınların el değirmeniyle bulgur çekmeleri, badem toplamak, bağdan üzüm getirip pekmez yapılması, susamı kesip evin içine sererek kurutmak, kelek-kavun toplayıp kışın kullanmak gibi bir yığın hikâyeye tanıklık ettim. Bu üretim ilişkilerinin içinde bulunduğum için o günleri iş hayatımın başlangıcı kabul ederim.

İlkokulda da ufak tefek ticaret faaliyetlerim oldu. Mesela okulda kitap satılacağında öğretmenim bana verirdi. Kitapları

satar, paraları toplayıp teslim ederdim. Maarif Koleji'nde ise kooperatif kolunu alıp o güne kadar görülmemiş bir kâr yaptım. Çok sistemli çalışırdım; nereden hangi tatlı alınacak, hangi meşrubat getirilecek, fire vermeden nasıl satılacak hepsi planlıydı. Bunların dışında üniversiteye kadar yaz aylarında babamın Konya ve İstanbul'daki işyerlerinde çalıştım, işçilik yaptım.

İlkokuldayken öğretmenimiz bizi bir bakır işletme tesisine götürmüştü. Bakırın üretim süreci çok ilginç gelmişti bana. Makineci olmaya o zaman karar vermiştim ve 1967'de İTÜ Makine Mühendisliği bölümüne girdim. Ankara'daki Siyasal Bilgiler Fakültesi ile birlikte 1968 gençlik hareketlerinin en güçlü başladığı yeri İTÜ. Ben daha Maarif Koleji'ndeyken sosyal olayları yakından izliyor ve kitap okumaya çok zaman harcıyordum. İTÜ'ye başlayınca ufkum daha da genişledi ve o kuşağın toplumsal dayanışma kültürü içinde yetiştim.

Siz sol hareket içinde bir üniversite öğrencisisiniz, babanız Türkiye'nin en önemli zenginlerinden birisi. Hiç sorun yaşamadınız mı?

Babam Atatürkçü ve sıkı bir laiklik savunucusu olmakla birlikte sola hiç sıcak bakmazdı. Ben solcu olunca sorun yaşamaya başladık. Ailemin parasının bir önemi yoktu benim için. Artık daha bağımsız düşünüyordum ve aileyle çalışmayı bırakmışım. İstanbul'da yaşamalarına rağmen onlarla yaşamıyordum, Taksim civarında tuttuğum evlerde kalıyordum. Okulun ilk yazında otostopla Türkiye'yi dolaştım, ikinci yazında iki ay Murgul'da staj yaptım. Çok öğretici bir süreç oldu benim için. Bağımsız davranma gücüm geliştikçe babamla uzaklaştık. Eve yalnızca annemi görmeye gidiyordum. Zaten okul bitince de babamla çalışmayı hiç düşünmedim, aileden farklı bir rota çizdim kendime.

Endüstriyel soğutma kariyeriniz nasıl gelişti?

Daha üniversitedeyken endüstriyel soğutmacı olmayı kafama koymuştum. O yıllarda İTÜ mezunları birkaç saatte iş buluyordu. Ben de soğutma ve iklimlendirme alanındaki iki firmadan biri olan ALARKO-ALDAĞ'a başvururdum ve orada çalışmaya başladım. Yeni ürün geliştirme ve tasarım konusunda tecrübe edindiğim, başarılı bir dört sene geçirdim orada. Büyük soğuk hava depoları tasarladım, bir cam elyaf fabrikasının radyatörlerini yapmak gibi o güne kadar Türkiye'de yapılmamış işler yaptım.

ALARKO-ALDAĞ'dan ayrıldıktan sonra 1975 yılında ortağım Hasan Memik'le birlikte kendi firmamız TERMKO SOĞUTMA'yı kurup taahhüt işleri yapmaya başladık. ALARKO-ALDAĞ'da çalışırken tecrübesiz bir mühendis de olsam iş yaptığım insanlara kendimi kanıtlama ihtiyacı hissetmiyordum, firmanın adı yeterli oluyordu. Müşteriye kimsenin tanımadığı, küçük sermayeli kendi firmamız adına

gitmeye başladığımız ilk zamanlarda zorluk çektim. Ama çabuk atlattık bu dönemi. ALARKO-ALDAĞ'da biriktirdiğim soğutma ve mühendislik bilgisi ile Aksekililikten gelen ticari kültür birleşince başarı geldi. 1979 yılında yine ortağım ile TERMKO TERMİK CİHAZLAR firmasını kurduk ve o alanda da faaliyet göstermeye başladık.

1984 yılında ortaklığımızı sona erdirdiğimizde TERMKO SOĞUTMA'yı ortağıma bıraktım, benim payıma TERMKO TERMİK CİHAZLAR düştü. İsmi FRITERM yaparak Perihan Duruk ile yola devam ettim.

FRITERM döneminizi detaylı konuşmadan önce şunu sormak istiyorum. Anlattığınız dönemde babanızla yollarınız hiç kesişmedi mi?

Kendisiyle konuşmuyorduk ama yolumuz birkaç kez kesişti. ALARKO-ALDAĞ'da çalışırken AROMA'ya ilk soğutma grubunu ben satmışım mesela. Aslında ALARKO-ALDAĞ'dan ayrılmama da aileden aldığım bir teklif sebep oldu. Babamlar Konya'da bir makarna fabrikası kuracaklardı, bunun için de

iyi bir makine mühendisine ihtiyaçları var. Amcam arayıp işi bana teklif etti. İsviçre'de makarna fabrikası ve makineleri üzerine bir eğitim alınacak, sonra makineler getirilip fabrika kurulacak ve teslim edilecek. ALARKO-ALDAĞ'dan aldığım maaşın dört katını istedim, kabul ettiler. Bir yıl kadar sürdü bu iş ve oradan aldığım maaşları biriktirip kendime sermaye yaptım. 1975'te TERMKO SOĞUTMA'yı kurarken bu parayla ortak oldum zaten.

Yıllar ilerledikçe benim ve firmalarımın bilinirliği artıyordu. Babam da piyasada iyi bir isim yaptığımı biliyor tabii ama hâlâ konuşmuyoruz. Buna rağmen AROMA'nın soğutma işi olduğu zaman "İşi oğlana verin o yapsın" diyor ve işler bana geliyordu. 1994'e kadar AROMA'nın üç-dört işini yaptım. Üstelik peder bey pazarlıksız en küçük bir mal dahi satın almazdı ama benim verdiğim fiyatlarda pazarlık yapmıyordu (gülüyor).

1984 yılında ortaklıktan ayrılıp kendi firmanız FRITERM'le yola devam ettiniz ve iş hayatınızda yeni bir dönem başladı. Biraz da o günleri anlatır mısınız?

Metin Duruk'un Ardından

1975'ten 1984'e kadar olan süreçte ortaklık yapmama rağmen firmanın piyasayla ilişkilerini ben kuruyordum; satış yüzü bendim. Hiç iş alma derdim olmadı, tam tersine piyasa bize iş vermek için koşturuyordu. Ortak iş yaptığım dönemde yedi-sekiz firma kurup soğutma dışında da bazı işler yapmıştım. Asma tavan işi yaptım örneğin, pompa ve redüktör motor sattım. Bu işler de ticari yönümü zenginleştirdi, farklı piyasalar tanımış oldum. Kısacası kendime güveniyordum.

İş hayatım boyunca Aksekili olmanın birçok faydasını gördüm. 1970'li yıllarda Perşembe Pazarı'na Yahudi tüccarlardan bakır boru almaya gidiyordum örneğin, Aksekili olduğumu olunca bütün davranışları değişiyordu. Bunu o kadar çok yerde yaşadım ki. En önemli sermayem benden önceki Aksekililerin yarattığı imajdı. Piyasada "Aksekili parayı batırmaz, borcunu bir şekilde öder" inancı olduğu için birçok işimi yaparken cebimden beş para çıkmadı.

1996 yılına kadar taahhütler yaptım. Türkiye'de o zamana kadar yapılmış, aklınıza gelebilecek büyük soğutma projelerinin hepsi elimden geçmiştir. ALGİDA, PANDA, ALASKA, PINAR ET, PINAR SÜT, BEY PİLİÇ, KUMKAPI BALIK HALI... TÜBİTAK'a da yüksek teknoloji kullanılan ve dünyada örnek gösterilen yedi araştırma laboratuvarı kurdum. Bandırma'daki boraks araştırma laboratuvarlarını ve soğutmayla ilgili üretim bölümlerini, ARÇELİK'in araştırma laboratuvarlarının tasarımı ben yaptım. 1996 yılında benim FRITERM'in yeniden kuruluş dönemi diye adlandırdığım büyük değişikliklere gittik, taahhüt işleri yapmayı bıraktık.

1996 yılından sonra neler yaptı FRITERM?

Endüstriyel soğutma sistemlerinin seri üretimi yoktur, ancak sistemin bileşenleri ve ekipmanları endüstriyel olarak üretilebilir. 1996 öncesinde soğutma projesini geliştiriyor, ilgili ekipmanların da bir bölümünü üretip bir bölümünü temsilcisi olduğumuz firmalar aracılığıyla ithal ediyorduk. Daha çok soğutma taahhütlerine yoğunlaşmıştık. Türkiye'de dördüncü veya beşinci sırada gelen bir batarya üretim kapasitemiz vardı. İki mühendis çalışıyordu sadece. 1996'da makine parkımızı en üst teknolojiyle yeniledik ve üretim alanımızı büyüttük. O tarihten sonra endüstriyel soğutma ve iklimlendirme sektörüne proje yapmayı sürdürmekle birlikte ekipman imalatı ve satış faaliyetlerimiz ağırlık kazandı.

FRITERM şu anda alanında Türkiye'nin en büyüğü. Teknoloji olarak dünyada ilk dört-beş sıradayız, Avrupa'da söz sahibiyiz.

Endüstriyel soğutma ve iklimlendirme dışında bir de dondurma makinesi işiniz var. O nasıl başladı?

Alanında dünyanın en önemli firmalarından biri olan

Danimarka şirketi GRAM EQUIPMENT'in Türkiye temsilciliğini aldım 1985 yılında. Onların kompresörlerini satıyordum. Danimarkalılar ticarette Aksekililer gibidirler, her şey verilen sözde biter. Mesela Hollandalılarla çalışırsanız, sözleşmedeki bir virgül yüzünden kıvırtabilirler ama Danimarkalılar söz verirse iş bitmiştir. Durum böyle olunca çok iyi anlaştık kendileriyle. İki yıl GRAM kompresörlerini sattıktan sonra bana dondurma makinelerinin ve kabinlerinin de temsilciliğini vermek istediler, bilmediğim bir iş olduğu için önce kabul etmedim. Neredeyse zorla verdiler. 40.000 dondurma kabini sattım bir senede, inanılmaz bir rakamdır bu. Danimarkalılar hem satış rakamlarına hem de bir Ortadoğu ülkesinde kimseye bahşış, pay, rüşvet vermeden, bu masraflar için ilave para istemeden mal satmama şaşıyorlardı. O nedenle ilişkimiz hiç kopmadı. 2013 yılında GRAM'ın İzmir'de dondurma makinesi fabrikası kurmasına da ben vesile oldum. 120 kişinin çalıştığı bir fabrikadır ve dünyanın birçok ülkesine dondurma makineleri buradan gider. Yani artık GRAM'ın burada kurumsal varlığı mevcut ve bana ihtiyaçları yok ama hâlâ Türkiye temsilcileriyim. Şu anda Türkiye'deki dondurma makinelerinin yüzde 70'ini ben veriyorum piyasaya.

1995 yılında bir yandan kendi işlerinizi yaparken babanızın çağrısına uyup iki kardeşinizle birlikte zor durumdaki AROMA'nın yönetimine geliyorsunuz. Babanız nasıl ikna etti sizi?

AROMA 1994 krizinden sonra büyük bir çıkmaza girmişti. Babam ya satacak ya da kapatacaktı. Bir gün kardeşlerim geldi ve AROMA'yı üçümüz birlikte düzeltelim dediler. Böylece hisseleri devralıp yönetime geçtik. Babam hiç istememesine rağmen AROMA'nın sahibi olmuştu, zoraki sanayiciydi yani. Sadece tüccar aklıyla sanayici olunamayacağı için bir dizi yanlış yapmış ve zor duruma düşmüştü. Yapılacak şeyler çok basitti. Hemen maliyetleri, satış, pazarı ve fiyatları gözden geçirip harekete geçtik ve AROMA'yı rayına oturtup olması gereken yere taşıdık. Tabii rahmetli peder dayanamadı ve üç-dört yıl sonra şirketi tekrar ben yöneteceğim diye çıktı ortaya (gülüyor). Baştan anlaşmıştık halbuki tamamen geri çekilecekti. Neyse, tamam sen yönet dedik. Bu sefer hisseleri de geri istedi, "Yöneteceksen yönet ama hisseleri vermeyiz." deyince ilk genel kurulda bizi tasfiye etti. Dışarı hiç açık etmesek de mahkemelik dahi olduk o süreçte. İki-üç yıllık mücadeleden sonra da yönetimi tekrar devraldık.

Babanızın sanayiye girmekteki isteksizliğini ve sizin tabirinize bu alandaki başarısızlığını birçok Aksekili tüccar için de söylemek mümkün. Müthiş bir ticaret kültürü geliştiren Aksekililerin sanayide aynı oranda başarılı olamamasının sebebi nedir sizce?

Ömer Duruk çok büyük bir ticaret adamı. Başlangıçta AROMA'nın İstanbul dağıtımını almış ve yüzde 20-25 civarı

hissesi var. İstanbul satışlarında o kadar başarılı oluyor ki başka marka giremiyor neredeyse piyasaya. Çünkü babamın kurduğu yapılar bu işi yapmaya çok uygun. Zaman ilerledikçe AROMA'nın hisseleri satışa çıkmaya başlıyor, babam tekliflere rağmen çoğunluk hisselerini almaya yanaşmıyor. En sonunda 1991 yılında Özal'ın da ısrarıyla Ziraat Bankası hisselerini alıyor ve çoğunluk hisselerinin sahibi oluyor. Anlayacağınız hiç niyeti yokken iş kucağına kalıyor babamın. Biz 1995 yılında yönetime geldiğimizde babam AROMA'daki sorunları bazı çalışanların depolardan mal çalmasına bağlıyordu. Oysa şirket çok daha temel problemler nedeniyle zarar ediyordu, hırsızlıkla filan olacak şeyler değildi yani. Ama babamın kafasında başka yazılım yoktu ki. Tüccarın malı çalınır ve zarar eder, böyle bir ezberi vardı. Birçok Aksekili de babamla benzer özellikler gösteriyor. Sanayi işletmesini, üretimi, modernizasyonu bilmiyorlar. Ticaret için kurdukları yapılar sanayiye yetmediği için bazıları başarısız sanayici oluyor, daha büyük çoğunluğu ise sanayiye girmeyip içine kapanıyor.

Ayrıca Aksekili kendi iç dinamikleriyle sürdürmek istiyor işlerini. Sadece Aksekili ile çalışarak ticaret yapabilirsiniz ama sanayi daha farklıdır. Mesela Aksekili mühendis, üretim müdürü, planlama müdürü, insan kaynakları yöneticisi bulsalar belki sanayici olurlar ama başka insanlara güvenemiyorlar. Bana göre çok yanlış bir eğilim bu. Güvenilir ticaret kültürü üzerine müthiş bir sanayi kültürü geliştirebilir. Benzer durum Yahudilerde de vardır. Oran olarak bakarsanız onlar da bizim gibi ticaret birikiminin yalnızca küçük bir bölümünü aktarabilmişlerdir sanayiye.

Yahudi tüccarlarla İstanbul'da, İzmir'de ve yurtdışında iş yapan birçok Aksekili iş insanı var. İki grup arasında uyumlu ve dikkat çekici bir ilişki görüyoruz. Nedir bunun sebebi?

Benim çocukluk yıllarımdan itibaren gözlemlediğim bir şey var. Yahudiler, ticaretle uğraşan Rumlar ve Aksekililer söze dayalı ticaret yaparlardı. Ağızdan söz çıktığı an iş bitmiştir, başka bir şeye gerek duyulmaz. Karşı tarafa mal verirken acaba paramı öder mi endişesi olmaz kimsede. Öyle bir güven ilişkisi olduğu için Aksekililerle Yahudi ticaret erbabı birbirleriyle ticaret yapmayı tercih ederdi. Ve uzun dönem ticaret yaptılar, ilişkileri hep devam etti.

Terazinin bir tarafında sol gelenekten, dayanışma kültüründen gelen bir mühendis olmanız, diğer tarafta büyük bir sanayici olmanız var. Bu çelişki nasıl yansıdı hayatınıza?

Bunu bir çelişki olarak da görebilirsiniz, birbirini tamamlayan şeyler olarak da. Saydıklarınızın üzerine bir de Akseki ticaret kültürünü eklemek gerekir. Ben bir sanayici olarak kapitalist sistemin ticari ve ekonomik ilişkilerini doğal kabul ettim. O sistemin içinde yaşıyoruz. Haksızlık ve adaletsizlik yok mu,

çok var. Zaten şu anda geldiğimiz nokta kapitalizmin artık sürdürülemez hale geldiğini gösteriyor. Döngüsel olarak bu çıkmazdan kurtulması mümkün değil. Bütün dünyada yaşanan savaşlar, kaos ve çevresel sorunlar kapitalizmin bu haliyle sürdürülemeyeceğini apaçık gösteriyor zaten. Ben yaptığım işlerde mutlaka kâr ve başarı sağlamayı hedeflerim. Ama paylaşmaya ve ekibimle ortak davranışlar geliştirmeye de dikkat ederim.

İş hayatım boyunca birlikte çalıştığım herkese, mavi ve beyaz yakalı ayırt etmeden tüm kadroma, birlikte çalışırsak birlikte kazanırız güvenini verdim. Kazanırsak paylaşırız, kazanamazsak benden beklemeyin. Kazanmanın koşulları birlikte yaratacağız. Eğer insanlar buna ikna olurlarsa kurduğunuz sisteme de inanırlar. Mesela FRITERM'de kârımız, zararımız, başarıımız, başarısızlığımız neyse tüm personel bilir. Ayrıca şunu da söylemek isterim. Bugüne kadar hiçbir kriz döneminde personel çıkarmadık. Mesela Merter'deki fabrikada yaklaşık kırk kişinin çalıştığı dönemde patlayan Körfez Savaşı boyunca, yani dört buçuk aysüresince fabrikada yalnızca yer temizliği yapıldı, tek bir iş bile yoktu. Kimseyi işten çıkarmayı düşünmedim. Hatta bazı çalışanlar geldi, patron biz bir şey yapmıyoruz huzursuz olduk çıkar bizi diye. Atlatacaksak birlikte atlatacağız dedim. Krizleri hep öyle atlattık. Sanayicinin en büyük gücü birlikte çalıştığı insandır. Ben ileri teknolojiyle çalışırım, makineleşmeye inanırım. Ama bunlar insan unsurunun yanında tali meselelerdir. Karşılıklı güven olursa başarı kendiliğinden gelir.

Sol gelenekle tanıştığım zamandan bugüne kadar hep şu soruyu sordum kendime: Yaşadığım ve birçok şey aldığım bu topluma ben ne vereceğim? Bir sanayici olarak da topluma çok şey verebilirsiniz ama ben buna başka şeyler de eklemeyi istedim hep. Üniversiteden itibaren hep toplumsal faaliyetlerin içinde oldum. Mezun olduktan sonra TMMOB Makine Mühendisleri Odasında uzun yıllar aktif olarak çalıştım. Oda yönetimi sağcı arkadaşların elindeydi, solun kazanmasında rol oynayan ekipteydim. İstanbul şubesi ve Ankara merkezde saymanlık ve denetçilik görevlerinde bulundum. Makine Mühendisleri Odası dışında başka meslek birliklerinde, derneklerde, oda ve vakıflarda da çalıştım. Meslek dışı sosyal faaliyetlerim de devam ediyor. 2017 yılında TEMA Vakfı'nın yönetim kurulu ve icra kurulu üyesi oldum. 2009'dan beri FRITERM'de yönetim kurulu üyemiz eşim Perihan Duruk'un öncülüğünde sokak hayvanlarına yönelik kurumsal sosyal sorumluluk projesini de sürdürüyoruz.

Sosyal faaliyetler hayatımda önemli bir yer tutuyor. Bunun tek sebebi sol gelenekten geliyor olmam değil. Rahmetli pederin de sosyal ilişkileri çok kuvvetliydi, o özelliklerinin bana da geçtiğini düşünüyorum.

AĞABEYİM ALİ METİN DURUK

Rahmetli Ömer Duruk ve Hayriye Duruk, oğulları Ali Metin Duruk, Mahmut Atom Duruk ve Mehmet Çetin Duruk ile...

Yıl 1939. Babaannem Fatma Duruk, eşi İzmir'e gidip dönmemesi nedeniyle zorluklar içinde dört çocuğunu büyütmeye çalışmaktadır. En büyük oğlu Ömer Duruk, bu koşullar altında 10 yaşından itibaren ilkokulu tamamlayamadan aktif çalışmaya başlar. Zekâsı ve sosyal ilişkilerindeki becerileri ile kısa zamanda çok başarılı olur. 18 yaşına geldiğinde Akseki'nin en önde gelen başarılı bir iş adamıdır. Babaannemin öz kardeşi, benim anne tarafından dedem Hacı Mehmet Makineci 'de Akseki'de en başarılı tüccar ve iş adamıdır. Teknolojiye açık birisi olduğu ve Akseki'ye ilk defa dikiş makinesi getirdiği için lakabı ve soyadı Makinacı'dır. Babam 18 yaşına geldiğinde babaannem Fatma Duruk, kardeşinin kızlarından Hayriye Hanım'ı beğenir ve o yıllarda 18 yaşında olan oğlu Ömer Duruk'a kardeşinden ister. Annemin, dedemin ve anneannemin

de görüşleri alınarak annem Hayriye Duruk ile babam Ömer Duruk nişanlanır.

Yıl 1939. Dünya, ikinci dünya savaşına gebe dir. Büyük bir dünya savaşı çıkmak üzeredir. Askerlik yapmaya uygun ne kadar genç varsa askere alınır. Babam Ömer Duruk'ta nişanlı iken 1939 yılında askere alınır. Savaşın Trakya tarafından geleceği düşünülerek Trakya'ya çok büyük sayıda asker konuşlandırılır. Babamın 1939 yılında gittiği askerlik 8 yıl sürer annem Hayriye Duruk, nişanlı olarak 8 yıl bekler ve babamın askerden döndüğü 1947 yılında evlenirler. Sade bir törenle ve at üstünde annem babaannemin evine gelin gelir. Bu evlilikten 1948 yılında Akseki Fakılar mahallesindeki evde abim Ali Metin Duruk doğar. Savaş sırasında askerlik nedeni ile ertelenen evliliklerin çoğu

o yıllarda yapıldığı için 1945-1950 yılları arası Türkiye'de doğum hızının en yüksek olduğu yıllardır. Bende 2 yıl sonra 1950 yılında Akseki'de doğdum. Babam Ömer Duruk'un ticari faaliyetlerinin Akseki'den Konya'ya doğru genişlemesi ve Konya'da yeni iş yerlerinin açılması nedeniyle ailemiz 1950 yılında Akseki'den Konya'ya göç etti. O yıllarda abim Ali Metin Duruk 2 yaşında iken ben 40 günlük bir bebekmişim. Konya'ya geldik, 3 yıl sonra kardeşim Mahmut Atom Duruk doğdu. Bütün çocukluğumuz Konya'da geçti. İlkokul, ortaokul ve liseyi Konya'da okuduk. İlkokulu Konya 19 Mayıs İlkokulunda, ortaokul ve liseyi ise Konya Maarif Kolejinde okuduk. Bu okullar, o yıllarda Konya'nın en gözde ve herkesin gitmeye can attığı okullar idi.

Konya Maarif Koleji, Amerikan ve Türk

eğitim bakanlıklarının koordinasyonu ile kurulmuş bir okuldu ve Matematik, Fizik, Kimya dâhil tüm dersler İngilizce okutuluyor, ayrıca çok kuvvetli İngilizce eğitim veriliyordu. O yıllarda Amerika'dan gelmiş, Vietnam savaşına katılmak istemeyen gençler barış gönüllüleri (Peace Coop.) olarak gelişmekte olan ülkelerde gönüllü olarak öğretmenlik yapıyorlardı. Bizim öğretmenlerimizin büyük çoğunluğu barış gönüllülerinden oluşuyordu, bu gençlerden çok şeyler öğrendik. Barış, dünya, çevre, doğa ve hayvan sevgisi, endüstri ve insan ilişkileri vb. konularda dünyadaki en son düşünceleri öğrendik.

Matematik, Fizik, Kimya, Biyoloji gibi bilim dallarında da konularında en yetkin Amerikalı öğretmenlerden ders aldık. O yıllarda aldığım bilgileri bir sanayici olarak hala kullanmaya devam etmekteyim. Konya Maarif Koleji'nin son 2 yılında Amerikalı öğretmenler geri gittiler, onların yerine Türkiye'nin en seçmen öğretmenleri gönderildi. İngilizceleri tam yeterli olmadığı için konularını İngilizce olarak anlatmakta zorlandılar, zaman zaman da Türkçe anlattılar. Ancak bu öğretmenler en seçmen öğretmenler olduğu için onlardan da çok iyi eğitim

aldık. Hiç unutmuyorum, Ömer Ateşoğlu isimli müthiş bir matematik öğretmenimiz vardı. Her derste "Sizleri İstanbul Teknik Üniversitene hazırlıyorum" derdi. Gerçekten de mezunlarımızın büyük çoğunluğu İstanbul Teknik Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi, Ortadoğu Teknik Üniversitesi gibi Türkiye'nin en güzide üniversitelerinde okudular.

Ağabeyim Ali Metin Duruk, lisede matematik birincisi idi. Ayrıca çok meraklı olduğu satrançta hem okulumuzda hem Konya'da şampiyon olmuştu. Matematiği çok çok iyiydi, tipik bir başarılı mühendis adayıydı. Mezun olur olmaz doğrudan tek tercih olarak İstanbul Teknik Üniversitesi Makina Mühendisliğini tercih etti ve çok iyi bir derece ile kazandı. Bu arada okulumuzda yapılan IQ (Intelligence quotient) testinde abim okul birincisi oldu. Hatırladığım kadarı ile IQ'su 176 çıkmıştı. Müthiş bir matematikçi idi. Matematik hocalarının çözemediği problemleri çözerdi. Matematikte hiçbir zaman formül ezberlememiştir formüllere gidiş yollarını öğrenerek matematiği öğrenmişti.

Abim 1966 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Makine Fakültesine kayıt oldu ve çok büyük bir başarı ile 1971 yılında yüksek makine mühendisi olarak mezun oldu. Üniversitede de satranç, briç, matematik dallarında hep fakülte birincisiydi.

Çok kişilik sahibi bir insandı, prensiplerine ve etik değerlere çok önem verirdi. Anlaşamadığı kişilerle çatışmaktansa uzaklaşmayı tercih ederdi. Her zaman ihtiyaç sahibi gruplara, insanlara yardımcı olmayı ön planda tuttu. Kimin ne problemi olursa olsun onu çözmek için çok çalıştı. Yakın ve uzak çevresinde, yurtiçinde ve yurtdışında yaşamına dokunmadığı insana şahit olmadım. Örneğin, bir iş başvurusu için görüştüğü ve kadro uygun olmadığı için şirketine alamadığı, Türkiye'de çok başarılı olmuş ve önemli bir şirket

sahibi makine mühendisi, abimin cenazesinde bana "Metin abi o iş görüşmesinden sonra yıllarca özveride bulunarak yaşam koçluğu yaptı" dedi.

Mezun olunca kendi kararı ile babamla birlikte çalışmak yerine profesyonel olarak çalışmayı tercih etti. O yıllarda Türkiye'nin en başarılı mühendislik şirketlerinden olan "Alarko" da 5 yıl profesyonel olarak çalıştı ve büyük başarılar gösterdi. 5. yılın sonunda ayrılıp kendi şirketini kurmaya karar verdi. Alarko üst düzey yöneticileri ve sahipleri ayrılmaması için çok ısrar ettiler.

Hatırladığım kadarıyla 3 veya 4 şirket kurdu. Buralarda değişik mühendislerle ortaklıklar yaptı ve bu ortaklıklardan ayrılırken her zaman, ya şirketi ortağına devretti ya da onlara daha fazlasını vererek ayrıldı.

Son olarak soğutma sanayinde büyük hizmetler üretmiş ve üretmekte olan Friterm A.Ş.'ni 1980'li yıllarda eşi Perihan hanım ile kurdu. Bu şirket halen faal olup soğutma sanayi konusunda Türkiye'nin en önde gelen şirketlerinden biridir.

Abim sosyal politikalara çok inanan bir insandı, bu doğrultuda çok fazla vakit ve kaynak harcamıştır.

Ağabeyim Ali Metin Duruk

Rahmetli Ömer Duruk'un katkılarıyla açılan Akseki Jandarma Komando Komutanlığı'nın açılış töreninde Korgeneral Ata Kalkan ile birlikte

Sektörü ile ilgili tüm sivil toplum kuruluşlarında Başkanlık, Başkan Yardımcılığı vb. her çeşit görevde çalışmıştır. Babamın vefatından önce başlayıp vefatından sonra da babamın geliştirdiği aile şirketlerimizde de çok büyük sorumluluklar almıştır. Babam Ömer Duruk vefat ettikten sonra aile geleneğine uyularak tüm aile şirketlerimizin Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini başarı ile yürütmüştür.

Bu çalışmalar sırasında gerek bizlere gerek bizden sonra gelen kuşaklara gerekse tüm şirket çalışanlarımıza örnek bir rol model olmuştur. Kendi çalışma ilkelerini bizlere aşılamaya çalışmıştır.

Babamdan önce önde gelen Aksekili

düşünür insanların başlattığı Akseki'nin kalkınması konularında, babam Ömer Duruk'un vefatından sonra severek abimde devam ettirmiştir. Son 5 yılda bu tempoyu daha da arttırarak vaktinin önemli bir kısmını Akseki ve Akseki yöresinin kalkınmasına harcamıştır. Akseki'nin geleceğini turizm ve tarım 'da olduğunu düşünüyordu ve en çok bu konulara odaklandı.

Ağabeyim, yoğun çalışma temposu içerisinde olduğu için bünyesi artık dayanmaz hale gelip 19.10.2022 tarihinde vefat etti. Ağabeyim 'in Ataköy Ömer Duruk Cami'nde yapılan cenaze törenine 15.000 civarında rekor sayıda insanın katılması tesadüf değildir. Tören sırasında ve tören sonrasında bu insanların önemli bir

kısmı benimle çeşitli şekillerde temas kurdular. Ağabeyim Ali Metin Duruk'un kendi yaşamlarında kritik anlarda her zaman yanlarında olduğunu, fikir verdiğini, maddi ve manevi olarak destek olduğunu söylediler.

Ağabeyim çok özel bir insandı böyle insanlar çok zor koşullarda çok zor yetişir. Memleketimizin daha iyi günlere daha başarılı bir şekilde ilerlemesinde ağabeyim gibi insanlara çok büyük ihtiyaç vardır. Umarım bu yazıyı okuyan Aksekili gençlerimiz, kendilerine rol model olarak onu örnek alır ve onun yolunda yürürler.

Saygılarımla,

DURUKLAR TOROS PETROL

Değerli Ali Metin Duruk'a
Allah'tan rahmet,
Duruk ailesine sabırlar diliyoruz.
Hepimizin başı sağolsun.

Yeni Honda
CIVIC
İLAN KAYNAĞI: KENO251

HONDA
The Power of Dreams

Duruklar Toros Petrol Otomotiv Ticaret ve Sanayi A.Ş.

MERKEZ: ANKARA YOLU

Musalla Bağları Mah.
Çakırlı Cd. No: 126
(Hava lojmanları ilerisi)
Selçuklu - KONYA
Tel: 0332 236 30 02 - 351 01 72
Faks: 0332 233 39 10

ŞUBE: İSTANBUL YOLU

Sancak Mah.
Yeni İstanbul Cd. No: 94
(Medaş yanı)
Selçuklu - KONYA
Tel: 0332 255 57 30
Faks: 0332 255 57 33

ŞUBE: KARAMAN YOLU

Karaman Cd. No: 650
Meram - KONYA
Tel: 0332 359 66 39
Faks: 0332 359 01 30

HONDA

HONDA SATIŞ VE SERVİS
Musalla Bağları Mah.
Bayırözü Sk. No: 54
Selçuklu - KONYA
Tel: 0332 236 30 03
Faks: 0332 237 92 60

Hoş Bir Karşılaşma; Ömer Faruk Sever

Röportaj: İbrahim Ekmekçi

Değerli hemşerimiz Ömer Faruk Sever'i Kaybettik... Büyükkilvat mahallesindeki konağını Akseki Eğitim Hayratı Derneğimize bağışlayan değerli hemşerimize Allah'ın rahmet sevenlerine baş sağlığı dileriz. Anısına, daha evvel dergimizde İbrahim Ekmekçi tarafından yapılan söyleşisini tekrar yayınlıyoruz.

Antalya Güzel Sanatlar Galerisi'nde bir sergi açılışındaydık. Yaşı oldukça ilerlemesine rağmen dik duruşuyla, giyimine gösterdiği özenle dikkatleri üzerinde toplayan bir kişiye takıldım gözüm.

Yakın akraba olmalarına rağmen o güne kadar bir araya gelemeyen kişileri birbirine çeken duyguya, "kan çeker" derler ya, beni ona yaklaştıran da hemşerilik duygusuymuş meğer... Ömer Faruk Sever'i tanımaktan büyük mutluluk duydum.

Ömer Bey ile uzun süren sohbetten sonra, Antalya Tenis Kulübü (ATİK) Tesisleri'nde, her ayın ilk cumartesi toplantılarında hemşerilerimizle buluştuğumuzdan da söz ettim... O günden sonra değerli hemşerimiz Ömer Faruk Sever, değerli eşi Fatma Sezer Hanımefendi ile birlikte toplantılarımızın "müdavimi" oldular ve bizleri onurlandırdılar.

Antalya toplantılarımızda Ömer Bey'in, Akseki Büyükkilvat Köyü'ndeki annesinin "Hanay" dediği evlerini Derneğimiz'e bağışlama önerileri bizleri heyecanlandırdı, gereğini de yerine getirdik. Sever Ailesi'ni yakından tanıyınca yöremizin değerli insanlar yetiştirmedeki başarısına yenilerini katmanın mutluluğunu yaşadık hep birlikte.

Sever Ailesi'nin örnek olacak yaşam öyküsünü sizlerle paylaşmak ve kendilerini dergimizde tanıtmaya istediğimizi karşı, onur duyacaklarını belirten Ömer Bey, Antalya Lara semtindeki dairelerinde söyleşimizi görüntüleyecek Mustafa Göksoy ile birlikte bizi kabul buyurdular. Öğle saatlerinden ikindiye kadar süren hoş sohbetlerini özetleyerek sunuyor, kendilerine teşekkür ediyoruz.

Sever Ailesi'nin yaşamakta olduğu dairenin geniş salonuna girince, kendimizi sanat galerisinde hissettik. Ömer Bey ve eşi Sezer Hanım emekliliklerinden sonra suluboya resim yapmaya başlamışlar, başarılı çalışmalarlarıyla 17 sergi açmışlar ve salonun duvarlarını da paylaşılarak eserlerini sergilemekte. Biz, zamanımızın kısıtlı olması nedeniyle sohbete başlamayı rica ettik. Ömer Bey hemen anlatmaya başlıyor; "83 yılı benim olan, eşim ile birlikte 163 yıllık hayat hikayesini dinleyeceksiniz." diyerek başladığı akıcı ve hoş sohbeti severek, ilgiyle izliyoruz.

Cumhuriyet öncesinde hemşerilerimizin Ege Bölgesi'ne giderek daha iyi yaşam koşulları peşinde oldukları bilinen bir gerçek. Babam ve amcam da, Manisa Sarıgöl'de ticarete başlamışlar. Ben 1934'de orada doğmuşum. İlkokul çağına gelince ailemiz Salihli'ye taşınmış; ilkokulu orada okudum; şansından ortaokul yeni açılmıştı Salihli'de, ortaokulda başarılı olunca babam; "Aç kalsam da seni okutacağım." diyerek, İzmir Atatürk Lisesine kaydımı yaptırdı. Boyumun uzun olması ve derslerimdeki başarılarım nedeniyle sürekli sınıfın mümessili seçiliyordum. Liseden başarıyla diploma aldım. Üniversitede öğrenimimi sürdürmeyi hayal ederken babam, amcam ile ortak küçük ticarethanede işlerin pek iyi gitmediğini söyleyerek, bu aşamada para kazanmaya başlamam gerektiğini söyledi. Bir yakınımın yardımıyla bankada çalışmaya başladım. Bir yıl aradan sonra Üniversite tahsilim için İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi'ne kaydoldum. Ben arka sıralarda oturur dikkatlice not tutardım, arkadaşlarım benden yararlanırlardı; eşim Sezer'de aynı amfinin ön sıralarında oturan, girişken bir öğrenciydi ama bugünlerdeki gibi arkadaşlığımız söz konusu değildi. Anlatmadan geçemeyeceğim bir konu, ellerimdeki "egzama"

hastalığından lekeler oluşmuştu, eldiven de yoktu; ablam kaput bezinden dikiği eldiveni, soğan kabuğu ile kaynatıp, ten rengine boyamayı başarmıştı.

Mezuniyetimden sonra Yedek Subay olarak askerliğini yaparken İmar Bakanlığının açtığı yurtdışı eğitim sınavlarına katıldım ve kazandım. ABD’de bir buçuk yıl İngilizce dersleri aldıktan sonra New York Üniversitesinde “Şehir ve Bölge Planlama” konularında yüksek lisans yaptım ve yurda döndüm. Bakanlıkta, Mesken Genel Müdürlüğünde ‘Uzman’ olarak göreve başladım. 1970’de büyük oğlum, 1973’de küçük oğlum doğdu. 1975’de Turizm Bakanlığında Genel Müdür Yardımcılığına, bir yıl sonra da Genel Müdürlüğe atandım. Turizm Bakanlığında en uzun süreli görev yapan Genel Müdür unvanıyla, ödün vermeden görev yaptım; 1981 yılında önerilen ABD New York Turizm Ateşeliği’ne atanmam gerçekleşmeyince emekliye ayrıldım.

Eşim Sezer’de, 1961 yılından itibaren İmar ve İskan Bölge Planlama Dairesi’nde ‘Uzman’ olarak çalışıyordu. 1966 yılında Birleşmiş Milletler Bursuyla ABD Pensilvanya Üniversitesinde Demografi (Nüfus Bilimi) doktorasını yaptı, 1968’de yurda döndü. Sezer Hanım’ı Atatürk Orman Çiftliğinde yemeğe davet ettim; evlenme teklifinde bulundum ve 1969 yılında evlendik. Sezer, 1976 da Turizm Bankası Fiziki Planlama Dairesinde, Ege Bölgesi Planlama Projeleri Müdürü olarak, 1978’de Devlet Planlama Teşkilatı Turizm Sektörü Sorumlusu olarak çalıştı. Her ikimiz de 1981’de hizmetlerimizi tamamlayarak emekli olduk. 1983 de “Yatırım Danışmanlığı” konusunda özel firma kurduk ve başta turizm olmak üzere, özel sektör yatırımları için fizibilite çalışmaları yaptık. 8 il için turizm master planları hazırladık.

Oğullarımız, Yükseliş Kolejinden mezun oldular. Büyük oğlumuz Çetin Mehmet; Bilkent Üniversitesi Turizm Bölümünde okudu. Savarona yatını işleten Şirketin Genel Müdürü, Fransa’da iş yapıyor; küçük oğlumuz Barış Şükrü de Bilkent Üniversitesi İşletme Bölümünden mezun, işleri iyi, torunlarla, eşleriyle ziyaret ederek bizleri sevindiriyorlar.

Bizlerin emekli olduktan sonra ilimiz Antalya’ya taşınmamız, Cumhuriyet öncesi Ege Bölgesine taşınan ailemizin anavatanı Akseki-Büyükilvat köyüne yakın olma isteğimizden de kaynaklandı. Ankara’daki dairemizi satarak bu daireyi aldık; ayrıca Antalya Kemer, Tekirova yakınlarındaki Beycik Yaylasında yaz aylarında dostlarımızın birlikte yaşama çağrılarına uyarak satın aldığımız 65 metrekarelik konutumuz da mevcut diyen Ömer Bey; Yedek Subaylık görevini birlikte yaptığı, “Ağabeyim” diye andığı, Rahmetli Çelik Gülersoy’un, “Safranbolu’dan sonra tanıtımının yapılması gereken yer, Akseki olacak. Antalya, Mevlâna, Kapadokya aksındaki Akseki, özgün mimarisiyle Antalya turizmine renk katacak.” dediğini de aktararak; ne yazık ki yaşamını erken yitirmesi

girişimine engel oldu, yörede başlayan korumacılık girişimi umarım amacına ulaşır, diyerek sözlerini bitirirken, kendilerinin örnek bağışlarına getiriyoruz sözü...

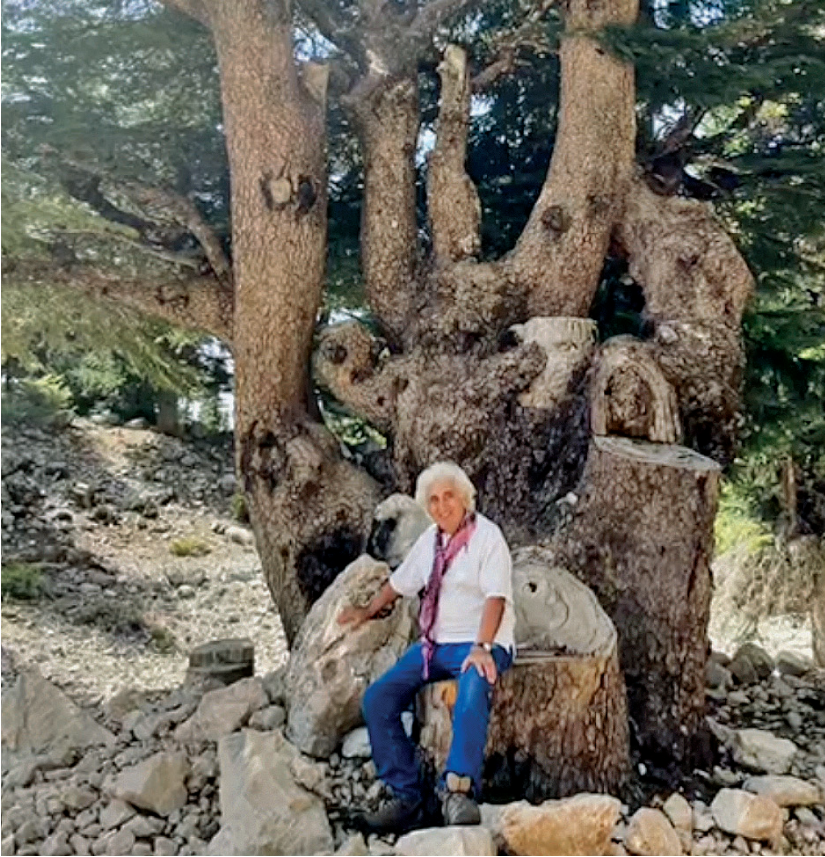
Onaramayacaksanız, yok olmasına sebep olmayın; yaşatacak olanlara verin...

Hemşerilerimizin öteden beri daha iyi yaşam koşullarına ulaşmak için göç edip, kendilerine özgü mimari yapısı olan evlerini terk etmek zorunda kaldıklarını, taşındıkları yerlerdeki yaşam uğraşı içinde anavatanlarındaki baba ocağı yapıların zaman içinde oluşan yıpranmalarına ilgi gösteremediklerinden de yakınıyor Ömer Bey... Çocukluğunda annesinden dinlediği, “Hanay” olarak adlandırdığı görkemli evlerindeki yaşantılarla ilgili anlatılanları anımsayan Ömer Bey; memleket hasretinden olacak annesinin evlerinin önündeki bahçeden söz ederken; “Toprağına kan damlası can biter; bastonu dikseniz ağaç olur.” sözünü anımsıyor ve hüzünleniyor.

Ömer Faruk Bey, Büyükilvat, Bucakilvat, Belenilvat, Sarıhacılar ve ilçe merkezindeki birçok yapı sahibinin ilgisizliği nedeniyle, ata yadigarı yapıların yıkılıp, damlarının çökmesine rağmen ilgisiz kalınmasının üzücü bir durum olduğuna değiniyor; korunması ve yaşatılması gereken bu özgün yapıları, aslına uygun olarak onarmayı düşünen duyarlı kişi ve kurumlara satılması veya devredilmesine de, maalesef yapıların geleceğini göremeyen, duyarsız varislerin engel olmalarından yakınıyor.

Ömer Bey, Dedeleri Hacı Hasan’dan kendilerine intikal eden konağı, derneğimize bağışlamak için Akseki’ye geldiklerinde söz konusu yapıyı görünce, ne kadar yerinde ve isabetli karar aldıklarını da; “Saçakları yok olmuş, güney batısındaki ahşap şahniş çökmüş, içerisine girilemeyen harap yapıyı onarmak için bir iki yıl daha gecikilse, yerle bir olacak, bir enkaz yığınıyla karşılaşacaktık; iyi ki fazla gecikmemişiz.” diyor; Köyün güneyinde, ana şoseye ve Duruk Dinlenme Tesislerine en yakın konağın yaşatılmasıyla atalarını da anmış olduklarını, ruhlarını şad eden girişimi destekleyen Derneğimizin Antalya Şubesine, Akseki Şube Başkanı Mürşit Pişkin’in ilgilerine, Dernek Genel Başkanı Mahmut Duruk’un iltifatkar yazılarına, Akseki Kaymakamı Murat Beşikçi’nin tescil işlerini kolaylaştıran talimatlarına, kendisini Akseki’nin mimari dokusunu korumaya adanmış Y.Mimar Hakime Hanım’a, koruma bilincinde olan hemşerilerime, “Benden daha çok Aksekili olan” ve beni bağış için destekleyen eşim Sezer Hanım’a teşekkür eder, söz konusu yerlerdeki özgün yapıların da bir an önce korumaya alınıp, tescil kayıtlarının yapılmasını bekler, kolaylıklar dilerim, diyerek sözlerini bitirdiler. Bizler de konuksever Sever Ailesi’ne teşekkür ederek saygılarımızı sunduk. En yakın zamanda, restore edilmekte olan, bağışladıkları “Hacıhasan Konağında” ve ayın ilk cumartesi toplantılarında buluşmak dileğiyle ayrıldık...

Mermer Ocakları Mücadelemiz

Konuya başlamadan önce, Akseki’de mermer ocakları sorununa ve Akseki’nin genel olarak kalkınması konularında her zaman destek olmuş, konularla bizzat ilgilenmiş olan ve ne yazık ki yakın zamanda kaybettiğimiz çok değerli büyüğümüz rahmetli Sayın Ali Metin Duruk Beyi saygı, sevgi ve minnetle anıyorum; mekânı cennet olsun inşallah.

Bu sorunun Güzelsu ve civarında bittiğini görmesi ve buna çok sevinmesi acımızı bir nebze de olsa hafifletiyor.

Bize düşen, Metin Beyin bıraktığı yerden, Akseki’nin korunması ve kalkınması uğraşını devralarak gerekeni yapmaktır. Fotoğraftaki, Metin Beyin’de çok beğendiği, ulu sedir ağacı gibi kaybedilen bir dalın yerine kökten gelen güçle yenilerinin boy vermesiyle Akseki sevdası ve ülküsü kuşaktan kuşağa devam edecektir.

Güzelsu-Pınarbaşı-Çaltılıçukur-Çukurköy-Taşlıca Civarındaki Mermer Ocakları İle Mücadele

2018 yılında Güzelsu-Pınarbaşı-Çukurköy-Çaltılıçukur-Taşlıca köylerimizin yaşam alanlarının tam da ortasında beş ayrı mermer ocağı açılmak istendi. Aşağıdaki tabloda özetlendiği gibi yöre halkının bu sorunu çözmesi tam dört yıl sürdü; bu süreçte doksan kadar kişi kendi tecrübe ve konumuna göre bize destek oldular, oluşturduğumuz 16 kişilik grup tarafından süreç adım adım izlendi ki gereken yerde gerekli adımlar atıldı. Tüm bu süreçte ölçülü, hukuka ve bilime dayalı bir yol izlendi; haklı iken haksız yere düşecek her türlü olaydan kaçınıldı. Muhtarlarımızla, derneklerimizle ve bilim insanlarımızla ilçe, il ve Ankara’da bakanlıklar seviyesinde pek çok dilekçe ve rapor sunuldu.

Eğer mermerci firma istediği beş mermer ocağı sahasından birini bile işletmeye geçirebilseydi, bu yöremizde ruhsat almış pek çok mermerci firma için emsal teşkil edecekti

ve beş köyümüzün yaşam alanı mermer ve taş ocaklarıyla dolacaktı. “Boşuna uğraşmayın, bu mermercileri durduramazsınız!” diyenlere bakmadan, sabırlı ve planlı mücadelemizin sonucunu dört yıl sonra Temmuz 2022’de aldık. Burada emeği geçen herkese şahsım ve beş köyün halkı adına yürekten teşekkür ediyorum.

Bu dört yıllık süreci aşağıdaki tabloda da görüleceği gibi üç aşamada anlatmamız mümkün. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesindeki ÇED Genel Müdürlüğü’nde yapılan İnceleme Ve Değerlendirme Komisyonu (IDK) belirleyicidir. Çünkü bu komisyon mermer ocağına ÇED izni verilir verilmeyeceğine karar verir. Mermerci firma ÇED izni almadan faaliyetine başlayamaz ve talebini bu komisyona üç defa getirebilir; üçüncüde de ÇED alamaz ise söz konusu mermer ocağını açamaz.

Temmuz 2018	14 Ocak 2019	11 Ocak 2019	Temmuz 2022
Halkı Bilgilendirme Toplantısı	1. İDK	2. İDK	Mermerci Firma ÇED Almadan Vazgeçti
16 kişilik yürütme ve dayanışma amaçlı whatsapp grubu kuruldu. - CED alanlarına yakın tarihi yerlerin tescili yapıldı. - Endemik Fauna ve Flora raporları hazırlandı. - Beş köy halkından 1265 ıslak imza toplandı. 11500 zeytin ağacı Akseki mahkemesi denetiminde sayıldı. - Akdeniz Üniversitesi'ne bölgemizdeki zeytinler hakkında rapor hazırlatıldı. - Köy yollarının durumu belgelendi. - Çalıştay hazırlıkları başladı. - Bu konuda yardımcı olabilecek etkin kişilerle temas kuruldu. - Konu yazılı medyada işlendi. - ÇED Genel Müdürlüğü'ne konuyla ilgili birçok dilekçe gönderildi. - Ankara'da 1. İDK'ya katılıp görüş bildirildi.	8 Nisan 2019'da geniş katılımlı çalıştay yapıldı. - Murtiçi'nden Güneyyaka'ya kadar olan vadi tarihi alanların tesciline devam edildi: Tescil sayısı 49 oldu. - Endemik Fauna ve Flora çalışmaları devam etti: CED alanları içinde 34 endemik bitki ve 9 endemik hayvan tespit edildi. - ASAT'tan mermer ocakları için su verilemez yazısı alındı. - Yol güzergahının Eski Murtiçi yerleşkesinden geçtiği belgelendi. - Antalya ve Akseki Belediyelerinden mermer ocakları aleyhine görüş alındı. - Etkin kişilerle temas ve dayanışma devam etti. - Konu yazılı ve görsel medyada işlendi. - ÇED Genel Müdürlüğü'ne konuyla ilgili birçok dilekçe gönderildi. - Ankara'da 2. İDK'ya katılıp görüş bildirildi.	- Murtiçi'nden Güneyyaka'ya kadar olan vadi tarihi alanların tesciline devam edildi: Tescil sayısı 62 oldu. - ÇED alanları içinde ve sınırında tescili yapılmayan 16 nokta için mahkemeye gidildi (hala sürüyor). 2. İDK'da sunulan ÇED raporunun fauna ve flora hakkındaki eksik ve yanlış yönleri belgelenecek ilgili kuruma sunuldu. - Söz konusu beş köyü ve Akseki'nin diğer köylerini de kapsayan doğal sit süreci başladı (hala devam ediyor). - Konu yazılı ve görsel medyada işlenmeye devam etti. - ÇED Genel Müdürlüğü'ne konuyla ilgili birçok dilekçe gönderildi. - Etkin kişilerle temas ve dayanışma devam etti. 3. ve son İDK hakkını kullanmadan mermerci firma ÇED almaktan vazgeçti.	

İDK: İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu: Çevre ve Şehircilik Bakanlığında ÇED olumlu veya olumsuz kararın alan komisyon.
ÇED (Çevresel Etki Değerlendirmesi): Mermer ocağı işletmek için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'ndan alınması zorunlu izin.

Temmuz 2018 – 14 Ocak 2019, 1. İDK Süreci

Beş köyümüzün yaşam alanının ortasında beş ayrı mermer ocağı açılacağı haberi Temmuz 2018'de duyulduğunda mermerci firma ruhsatını almış, 12 devlet kurumundan olumlu görüş almış ve Temmuz ayında Çukurköy'de "Halkı Bilgilendirme" toplantısını yapmıştı. Yöre muhtarlarının ve halkın yanlış bilgilendirilmesi nedeniyle Halkı Bilgilendirme toplantısına herhangi bir muhtar veya köyleri temsilen birisi katılmamış, toplantı yerinin dışında konuşma yapıp mermer ocaklarına karşı pankartlar açılmıştı. Toplantıya katılmayınca yöre halkının istemediği ortaya çıkar gibi yanlış bir algı oluşturulmuştu. Hâlbuki toplantı tutanağı "Halk katılmayarak mermer ocakları konusuna ilgisiz kalmıştır..." anlamında tutulmuştu ve bu da mermerci firma lehineydi. Bu durum 1. ve 2. İDK'da bizim önümüze bir sorun olarak çıktı. Temmuz 2018 sonunda mermerci firma dosyasını il bazında tamamlamış ve ÇED izni almak için dosyayı Çevre ve Şehircilik Bakanlığına göndermişti. Kısa zamanda da 1. İDK tarihi olarak 14 Ocak 2019 belirlenmişti. Bu İDK'ya kadar hazırlık yapıp orada savunma yapmaz isek mermerci firmaya ÇED izni verilme riski çok yüksekti.

İlk olarak 3-5 kişi bir araya gelerek ne yapabileceğimizi konuştuk. Olayın resmi olarak takip edilebilmesi için

yazışmaların Güzelsu Kültür ve Dayanışma Derneği (GÜZDER) üzerinden yapılmasına karar verdik ve hemen ilgili kurumlara itiraz dilekçeleri yazmaya başladık. Dilekçelerimize beş muhtarımız da imza ve damga veriyorlardı; "Beş köy bu mermer ocaklarına karşı!" mesajını vermeye çalışıyorduk. Burada köylerimizde faal derneklerin olmasının önemi de ortaya çıkmış oldu.

Papaztepesi'nde bulunan iki yazıt; tahminlere göre milattan önce birinci yüzyıl döneminden.

Mermer Ocakları Mücadelemiz

Mermer ocaklarını durdurmak için en etkili ve somut unsurun yöremizde bulunan tarihi eserler olacağına karar verdik. Çünkü bize somut gerekçeler gerekiyordu. Güzelsu'ya yakın olan ÇED (mermer ocağı işletme alanı) alanlarından biri Papaztepesi denilen tepeyi içine alıyordu.

Bu alanda üzerinde yazıt olan taşların ve ana kayanın olduğunu biliyorduk. İlk olarak üzerinde yazıt olan taşın net bir fotoğrafını Antalya Anıtlar Kurul'a email ile gönderdik ve gelip alanı incelemelerini talep ettik.

Aynı zamanda bölgemizde arkeolojik araştırmalar yapmış olan Akdeniz Üniversitesi öğretim görevlisi Prof. Dr. Mustafa Adak Bey'e de bir e-mail gönderip durumu anlattık. Yazıt Mustafa Bey'in ilgisini çekmişti. Kendisini arayıp rica ettiğimizde sağ olsun bizi kırmadı ve Ağustos ayı ortasında Güzelsu'ya geldi. Papaztepesi ve benzer kalıntılar olan birkaç yeri Mustafa Bey'e gösterdik. Bu kalıntıların önemli olduğunu ve korunması gerektiğini söyledi ve bu yönde bir rapor hazırlayacağını söyledi. Bu olay bizim açımızdan büyük bir dönüm noktası oldu; anladık ki bölgede ne kadar tarihi kalıntı varsa bulup tescil ettirmeliydik. Mermerci firmanın istediği beş ÇED alanlarından başlamak üzere beş köyün içinde bulunduğu vadiyi her gün gezip bulduğumuz tarihi kalıntıları fotoğraflıyorduk. Takibinde de dilekçelerle Antalya

Anıtlar Kurula gönderip tescil talep ediyorduk. Bu şekilde 1. İDK'dan önce otuza yakın yeri tescil ettirmiştik. Bunların bazıları istenen üç ÇED alanının içindeydi ve bazıları da ÇED alanlarına çok yakındı.

Antalya Anıtlar Kurulunda süren bu tescilleme sürecinde o zaman Akseki Belediyesinde görevli olan yüksek mimar Hakime Yılmaz Hanım ile tanıştık. Kendisi Akseki Belediyesini temsilen kurula katılıyordu ve bizim tescil taleplerimizi destekliyordu. Tescil alanlarının çokluğu ve birbirlerine yakınlığı nedeniyle Hakime Hanım, Arkeolojik Sit Alanlarını Koruma Amaçlı İmar Planı yapılarak Koruma Amaçlı İmar Planında Arkeolojik Sit Alanlarını Etkileme Geçiş Alanı (Etkileme Geçiş Alanı) sınırı içine alarak tüm alanın korunmaya alınması gerektiği fikrini verdi. Bu tüm alanı koruyacak bir fıkirdi. Hemen Hakime Hanım öncülüğünde bu çalışmayı da başlattık.

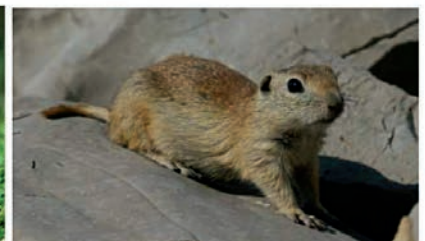
Yine Ağustos 2018'de Güzelsu parkında durum değerlendirmesi yaparken bölgenin endemik bitki ve hayvanlar açısından da zengin olduğu fikri ortaya çıktı. Bu konuda Çukurköy'den Prof. Dr. Ahmet Duran Bey vardı. Kendisi endemik bitkiler konusunda uzmandı ve Çukurköy'de endemik bir nohut türünü zamanında tescil ettirmişti. Çaltılıçukur köyünden Prof. Mustafa Sözen Bey'de

ÇED alanlarında 34 endemik bitki ve bunun 12'si koruma önceliğine sahip

Beş köyün bulunduğu vadiye ise toplam 57 endemik bitki tespit edildi.

ÇED alanlarında ve yakınlarında 9 endemik hayvan tespit edildi

9 endemik karasal omurgalı taksonu ile yöremiz Türkiye'nin omurgalı endemizm bakımından en zengin bölgesidir.

endemik hayvanlar konusunda uzmandı ve bölgemizde çalışmalar yapmıştı. Her iki hocamızla da temasa geçtik, durumu anlatıp endemik bitkiler ve hayvanlar konusunda rapor göndermelerini rica ettik. Severe kabul ettiler ve kısa zamanda oldukça etkili ve kapsamlı raporlar gönderdiler. Okuduklarımıza inanamıyorduk: Bölgede yüzden fazla endemik bitki vardı, çok özel bir mikro klimaya sahipti ki bu nedenle 1200 m rakıma kadar verimli zeytin ağacı oluyordu, onlarca endemik hayvan vardı ve bu açıdan Türkiye'deki sayılı 4-5 alandan biriydi. Bir bakıma köylerimizin ve yöremizin zenginliklerini biz de yeni keşfediyorduk.

Bölgemizdeki çok özel mikro klima sayesinde, 1200 metre rakıma kadar verimli zeytin ağacı bulmak mümkün.

Bu çalışmalar zeytin yasasını gündeme getirdi: Zeytinliklere 3km den yakına herhangi bir mermer ocağı veya sanayi kurulamazdı. Bölgede bol miktarda zeytin ağacı olduğu için bunu Antalya İl Tarım Müdürlüğüne bildirdik ve il müdüründen toplantı talep ettik. Toplantıda İl müdürü resmen zeytinleri ve beş köyün tarım ve hayvancılık potansiyelini görmezden geldi. Bu tür şeylerin mermer ocağını durduramayacağını ima etti. Biz çok şaşırmıştık; normalde bu kurumun zeytin ağaçlarını, tarımı ve hayvancılığı korumaya çalışması gerekirken bizi neredeyse suçlu duruma düşürüyordu. Çözüm olarak Akseki Mahkemesine başvurduk ve beş köydeki zeytinlerin mahkeme denetiminde sayılmasını talep ettik. 2018 sonbaharında dört hafta kadar süren yoğun bir çalışmayla beş köyde 11 binden fazla zeytin ağacı koordinatlarıyla beraber sayıldı ve kayda geçti.

Bu mücadelenin üç beş doğa severin işi olmadığını, beş köyün halkının bu mermer ocaklarına karşı olduğunu hukuk çerçevesinde göstermemiz gerekiyordu. Bu nedenle sadece bu beş köyün halkından (köylerde ve şehirlerde yaşayanlardan) ıslak imza toplamaya karar verdik. Köylerde ve belli başlı şehirlerde (Antalya, İstanbul, İzmir, Manavgat, Konya vb.) gönüllü arkadaşlara imza formları dağıttık. Bu gönüllüler kahvehaneleri, iş yerlerini, düğün nişan gibi aktiviteleri ve gerekirse evleri (yaşlılara ve ev hanımlarına ulaşmak için) ziyaret ederek 1265 ıslak imza

toplamayı başardılar. Bu imzalar Ankara'da bizim elimizi çok güçlendirdi, halkın rahatsız olduğu açıkça ortadaydı...

Bu arada sürece aktif destek olan bilim insanları, hukukçular, muhtarlar, dernek başkanları gibi gönüllü kişilerden oluşan 16 kişilik WhatsApp grubu oluşturmuştuk. Burada sürekli durum değerlendirmesi yapıp, fikir alışverişinde bulunuyorduk. Hazırlanan raporları, verilen dilekçeleri ve sunulan sunumları derleyip 1. İDK'ya sunalım dedik. Bu belgeleri derlediğimizde 250 sayfalık bir doküman ortaya çıkmıştı.

Temmuz 2018'den Ocak 2019'a kadar yapılan bu yoğun çalışmanın sonunda 14 Ocak 2019'da Ankara'da 1.İDK toplantısına gittik. GÜZDER Başkanı Mehmet Ali Kahyaoğlu ve ben beş köyün adına toplantıya katıldık. Mermerci firma bizim gelmemize çok şaşırmıştı, çünkü genelde yöre insanları bu toplantılara katılmıyordu. Toplantıya mermerci firma sahibi ve çalışanları, ilgili devlet kurumlarının temsilcileri katılıyor ve ÇED Genel Müdürlüğünden bir yetkili de toplantıyı yönetiyordu. Mermerci firma yetkilileri sunum yapıp kendilerine ÇED izni verilmesini talep ettiler. Sunumları sırasında gördüğümüz yanlış ve hatalı noktaları not ettik. Örneğin ocaklara giden yolların yerleşim yerinden geçmediğini söylüyorlardı. Biz biliyorduk ki yol Eski Murtıçı denen yerleşkeden geçiyordu. Yine sulu kesim için gerekli suyu ASAT'ın Akseki su deposundan vereceğini söylüyorlardı. Bunun da imkânsız olduğunun farkındaydık. Bölgede var olan tarihi kalıntılardan, endemik bitki ve hayvanlardan ve de zeytinlerden hiç söz etmiyorlardı... Yukarıda anlattığım çalışmaları özetleyen, mermerci firmanın sunduğu yanlış bilgiyi açığa çıkaran bir sunum yaptık ve ÇED izninin verilemeyeceğini belirttik. Özellikle de söz konusu ÇED alanları içinde ve yakınlarında hala tescil bekleyen tarihi eserler olduğunu belirttik.

ÇED Genel Müdürlüğü talebimizi yerinde bulup izin vermedi, 2. İDK'ya kadar mermerci firmaya eksikleri tamamlaması için süre tanıdı. 2. İDK tarihi de 11 Nisan 2019 olarak belirlenmişti.

14 Ocak 2019 – 11 Nisan 2019, 2. İDK Süreci

Mermerci firma gördüğü direnç karşısında şaşırmıştı ve hemen alanı küçülterek hızlı bir şekilde beş değil de iki alanda ÇED alma yoluna girdi: İçinde tarihi eser tescil edilen üç alandan vazgeçtiğini ve sadece iki alanda (Çukurköy'de Torus Tepesi bölgesi ve Güzelsu-Pınarbaşı'nda Mahmurtası bölgesi) ÇED istediğini belirtti. Bu kalan iki alana yakın tarihi yerlerin tescili işini bizden çok mermerci firma hızlandırmak istedi. Tescili yapılsın ki ona göre yeni ÇED alanı sınırları çizilsin yaklaşımı vardı. Büyük olasılıkla mermerci firma şöyle düşünüyordu: "Bir yerde bile ÇED izni alınsa bu emsal teşkil eder ve bu beş köyün içinde olduğu vadiye girmiş olurum. Gerisi kolay..."

Mermer Ocakları Mücadelemiz

Beş köyün bulunduğu vadiye 6 kilise, iki tapınak, 5 yerleşke sınır işareti ve birçok yerleşke tescil edildi.

Bu süreçte biz yine tarihi yerlerin tesciline ağırlık verdik. 2. İDK'ya kadar bölgede 50 kadar yer tescil edilmişti ve hala tescil bekleyen yerler vardı (özellikle ÇED alanlarına yakın olanlar). Bir taraftan da Etkileme Geçiş Alanı talebimiz ile bölgeyi genel korumanın yollarını arıyorduk. Ama şunu üzülererek gördük ki ÇED alanları dışındaki tarihi kalıntılar tescillenirken geri kalan iki ÇED alanı içinde kalan yerlerin tescilinde sorun yaşamaya başladık. Bir bahaneyle ÇED alanları içinde tescil yapılmıyordu. Prof. Mustafa Adak

Tescillenen tarihi yerlere örnekler

Sol üst: Güzelsu yakınında antik iki yerleşkenin sınırını belirleyen işaret "AO"; yerleşkelerin baş harflerini temsil ediyor.

Sağ üst: Çukurköy yakınlarında antik bir bina duvarı; çok büyük işlenmiş taşlarla yapılmış.

Sol alt: "Arkeolojik kalıntı yok" denilen Mahmurtaş ÇED alanı içinde bulunan (Güzelsu'dan emekli öğretmenimiz Halit Gencer tarafından bulundu) ve bu ÇED alanının kaderini değiştiren ilk tarihi kalıntı; yaklaşık 3x1.2x0.8metre boyutlarında büyük bir kayaya oyulmuş ezme teknesi. Sonra bu alanda 4 yer daha tescil ettirildi ve altı yerin tescil talebi de hala süren mahkemeye konu oldu.

Sağ alt: Çukurköy asarındaki miattan önce bir dönemden kalma tapınağa ait yaklaşık 2metre uzunluğunda bir yapı taşı.

Bey ile bu iki ÇED alanını iki defa detaylı gezdik. (Özellikle Mahmurtaş gezilmesi oldukça zor bir alandır. Mustafa Bey'e gösterdiği yüksek fedakârlıktan ötürü teşekkürü bir borç bilirim ve artık kendisini bir Aksekili olarak kabul ediyoruz.) Ayrıca kendisine tescillenmeyen 16 kadar tarihi kalıntıyı gösterdik. Mustafa Bey bu tarihi kalıntıların tescillenmesi gerektiği yönünde bir rapor hazırladı. Bu raporu hem Anıtlar Kurula hem de ÇED Genel Müdürlüğüne ilettik.

Çukurköy'deki Torus Tepesindeki ÇED alanının içinde üç tarihi kalıntıyı tescil ettirdik. Ama mermerci firma ÇED sınırlarını değiştirerek bu alandan vazgeçmedi. Ne yazık ki kanunlarımızda şöyle bir yanlış var; mermer ocağı ÇED sınırı tescilli tarihi kalıntının sınıрыyla neredeyse çakışacak kadar yakın geçebiliyor ve hatta tarihi kalıntı ÇED alanı içinde küçük bir adacık gibi bile kalabiliyor. Bu da mermerci firmaların elini oldukça güçlendiriyor. Yerine göre bu tarihi kalıntı büyük bir yerleşke olabiliyor. Yani tarihi eserlerin tahrip olacağı, tescilli tarihi kalıntının görünmeyen tarafının ÇED alanı içine uzanabileceği, o bölgede muhtemel turizm potansiyelinin baltalanacağı hiç düşünülüyor. Kanımca buna yol veren kanunların gözden geçirilmesi ülkemizin uzun vadeli ve sürdürülebilir ekonomik kalkınması, kültür ve turizm potansiyelinin değerlendirilmesi açısından gereklidir.

Prof. Ahmet Duran Bey ile de kalan bu iki ÇED alanını detaylı bir şekilde gezdik. Ahmet Bey bu alanlarda koordinatlarıyla beraber 34 kadar endemik bitki tespit etti ki bunlardan bazıları korunması zorunlu endemik bitkilerdi. Prof. Mustafa Sözen Bey de endemik hayvanlar çalışmasını daha da detaylandırdı; Mustafa Bey'e göre Türkiye'de korunması zorunlu 3-5 bölgeden biri Güzelsu ve civarındaki vadiydi. Çünkü 9 omurgalı endemik hayvana ev sahipliği yapıyordu ve bu yönüyle çok kıymetliydi.

Mermerci firmanın su temini iddiasını çürütmek için ASAT Genel Müdürlüğüne gidip durumu açıkladık. ASAT Müdürlüğü durumu inceledi ve mermerci firmaya böyle bir su temininin mümkün olamayacağını bize yazılı olarak verdi. Bu şekilde su temininin ancak insani ihtiyaçlar için olabileceğini belirttiler. Bu da gösteriyordu ki ÇED Genel Müdürlüğüne mermerci firma tarafından yapılan sunumlar gerçekçi değildi.

Mermer ocaklarına giden yolun Eski Murtiçi'nden geçtiğini de fotoğraflarla ve orada yaşayan insanların verdiği 250 ıslak imza ile belgeledik.

Akdeniz Üniversite'sinden Prof. Dr. Salih Ülger Bey'i yöremizdeki zeytinler hakkında bir rapor yazması için davet ettik. Beş köydeki zeytinlikleri gezdikten sonra yazdığı raporda özetle yörede mikro klima sayesinde verimli zeytinliklerin olduğunu ve bölgenin yüksek kaliteli organik zeytin yağı için uygun olduğunu belirtti. Bu rapor zeytin yasasının uygulanması gerektiği konusunda elimizi güçlendirmişti.

WhatsApp grubumuzda konuyu etraflıca ele alan bir çalıştay yapılmasının faydalı olacağı fikri ortaya çıktı. Aynı zamanda konu görsel ve yazılı medyada işlenmeliydi. Çalıştay için çalışmalarımızı yaptık ve 8 Nisan'da Antalya'da geniş katılımlı ve etkili bir çalıştay yaptık. Çalıştayda konuşma yapanlar şöyleydi; Yüksek Mimar Hakime Yılmaz, Avukat Şehrazat Mercan, Prof. Mustafa Adak, Prof. Mustafa Sözen, Prof. Ahmet Duran, Prof. Mustafa Alparslan, Doğa Derneğinden Levent Erkol ve ben. Çalıştay sunumlarını ve sonuç bildirgesini 2. İDK'a için hazırladığımız sunuma koyduk.

Medya konusunda şunları yaptık: Önce Pınarbaşı köyünden emekli öğretmen ve yöresel ozanımız Abdullah Gencer aracılığı ile Antalya yerel televizyonunda bir saatlik canlı programa çıktım ve mermer sorununu etraflıca anlattım. Bu programın kaydını internet ortamında yaydık. Sonra, Güzelsu'dan Öğretmen Arif Demirtaş beni yine Güzelsu'dan değerli büyüğümüz Doktor Mehmet Ali Bozkurt Bey ile tanıştırdı ve onun aracılığıyla Fox TV'den İsmail Küçükkaya'ya ulaştık. Kendisine Akseki kitabını hediye olarak gönderip mermer ocakları sorununu anlatan kısa bir sunum ilettik.

İsmail Küçükkaya'ya Akseki kitabını hediye ettik ve konuyla ilgili bir sunum ilettik. Birçok kez konuyu Fox TV'de Çalarsaat programında işledi.

İsmail Bey konuyu sabah programı Çalarsaat'te ara ara işledi. Bu bize büyük moral olmuştu. Konu tüm Türkiye'de biliniyordu artık... Bu arada Oda TV'den Yusuf Yavuz Bey ile Çukurköy'den emekli Öğretmenimiz Abdullah Kara aracılığı ile iletişime geçtik. Gerekli belgeleri kendisine ilettik. O da konu ile ilgili birçok makale yazdı ve değişik platformlarda yayınladı. Yine Pınarbaşı köyünden Avukat Cem Demirtaş aracılığı ile Yeniçağ gazetesinden Ahmet Takan Bey, konuyla ilgili etkili bir yazı yayınladı. Öyle ki 2. İDK için Çevre Bakanlığına gittiğimde ÇED Genel Müdürünün odasında konu bu yazıydı. Tüm bu faaliyetler meydanın boş olmadığını gösterdi ve konu Ankara'da bakanlıkta çok daha titizlikle ele alınmaya başlandı. Ayrıca konuya mesafeli duran Antalya Büyükşehir Belediyesi de tavrını değiştirmeye başlamıştı. Bire bir yapılan görüşmelerden sonra yöremizde açılmak istenen mermer ocakları aleyhinde yazı verdiler.

Mermerci firmanın hazırladığı ÇED raporunu baştan sona dikkatlice okuduk. Gördüğümüz yanlış ve hatalı noktaları not ettik. Özellikle Prof. Ahmet Duran ve Prof. Mustafa Sözen Bey, konularıyla ilgili olan endemik bitki ve hayvanlar konusunda ÇED raporunun tüm hatalı ve eksik yönlerini tespit ettiler. Şu açıktı ki mermerci firmanın endemik bitkiler ve hayvanlar konusunda hazırladığı bilirkişi raporu büyük ölçüde uydurmaydı. Raporu hazırlayanların alanı gezmedikleri ve gerçekleri saptırdıkları belliydi, çünkü Ahmet Bey ve Mustafa Bey somut verilere sahiptiler.

Bu hazırlıklarla 19 Nisan 2019'da yapılan 2. İDK toplantısına gittik. Prof. Ahmet Duran, Prof. Mustafa Sözen, GÜZDER Başkanı Mehmet Ali Kahyaoğlu ve ben yöremizi temsilen toplantıya katıldık. Bu sefer daha kalabalık ve daha hazırlıklı olduğumuzu gören mermerci firma yetkilileri kızılmaya başladılar, bizim bu toplantıda ne işimiz olduğunu falan sorgulamaya başladılar... Biz de bunun kanunlara göre hakkımız olduğunu belirttik ve toplantıda kaldık. Mermerci firma yine eksik ve hatalı sunum yaptı. Sıra bize gelince tarihi eserler, su temini, köy yolları, zeytinler, endemik

Mermer Ocakları Mücadelemiz

bitkiler, endemik hayvanlar, dere yatakları ve köy halkının yaşam alanı gibi konuları derinlemesine işleyen etkili üç sunum yaptık. Bu durumda ÇED izni alamayacakları açıktı. Odada tansiyon iyice yükseldi. Neyse ki oturumu yöneten bayanın otoriter tutumu sayesinde sorun çıkmadan oturum tamamlandı.

2. İDK sonucunda da ÇED izni verilmemişti ve mermerci firmaya eksikleri tamamlaması için bir yıl süre verilmişti. Bu uzun bir süreydi, sanırım anladılar ki durumu oldubittiye getiremeyeceklerini anlayınca daha geniş bir zamanda hazırlık yapmak istediler.

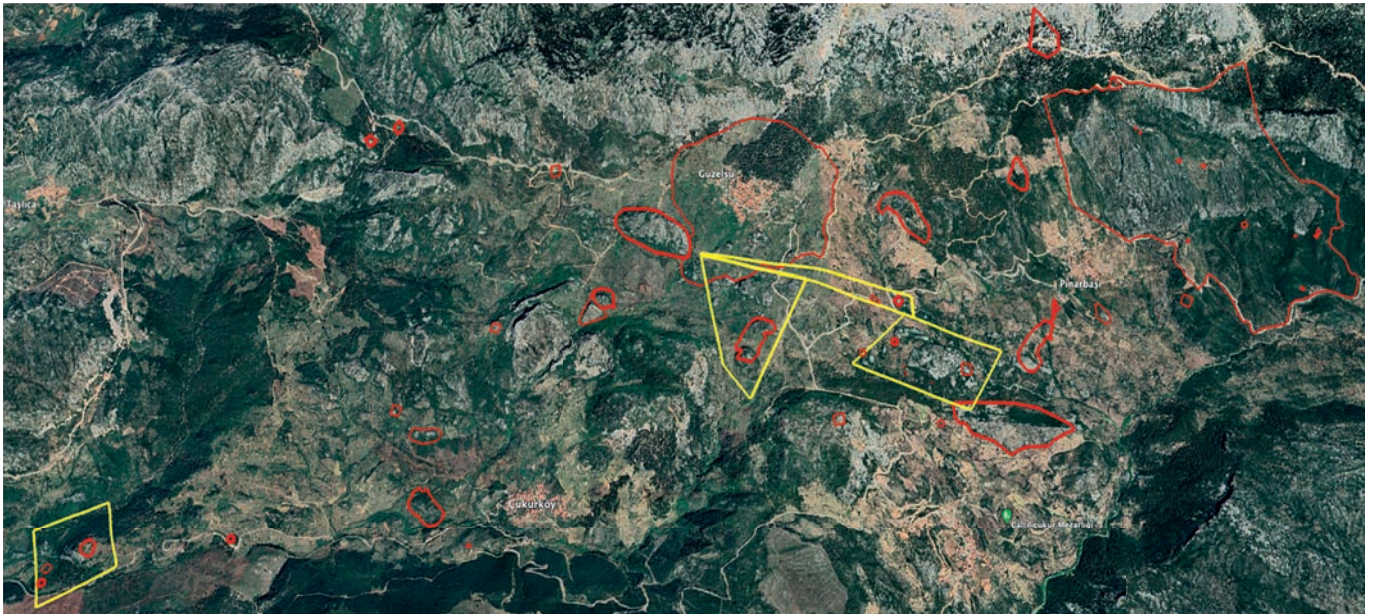
11 Nisan 2019 – 15 Temmuz 2022, 3. İDK Süreci / Mermercinin Vazgeçmesi

3. İDK mermerci firmanın ÇED alabilmek için son şansıydı. Sanırım bu nedenle olsa gerek, 11 Nisan 2019'dan sonra mermerci firmanın tavrı sertleşti. Prof. Ahmet Duran hakkında medyada yalan haber çıkardılar, beni telefonda tehdit ettiler ve devlet kurumları üzerindeki baskıyı artırdılar. Öyle ki Antalya Anıtlar Kurul talep edilen tescillere artık Ankara'dan Turizm Bakanlığından gelecek olan ekibin bakacağını belirtti. Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü endemik bitkiler ve hayvanlar konusunda lehimize verdiği görüşü geri çekti. Belliydi ki mermerci firma Ankara'da nüfusunu kullanarak süreci etkilemeye çalışıyordu.

Biz yine hukuk yolundan şaşmadan doğrularımızı yazılı ve sözlü olarak ilgili kurumlara ve kişilere iletmeye devam ettik. Aynı zamanda Ankara'da mermerci firmanın girişimlerini takip ediyorduk, gerektiğinde dilekçelerle müdahale ediyorduk.

2019-2020 sürecinde Turizm bakanlığından bir ekip beş defa yöremize geldiler. Bazen 3 gün bazen 2 gün kalıp gösterdiğimiz tarihi kalıntıları incelediler. En çok zamanı da mermerci firmanın ısrarla istediği 2 ÇED alanında (Çukurköy'de Torus Tepesi ve Güzelsu-Pınarbaşı-Çaltılıçukur ortasındaki Mahmurtaş Tepesi) harcadılar. Bu ÇED alanları içinde 16 kadar tarihi kalıntı göstermiştik ve bunların tescilini istiyorduk. Ne yazık ki bakanlıktan gelen bu ekip ÇED alanları içindeki tarihi kalıntıların tescilini önermeyip diğer yerlerde gösterdiğimiz yerleri ise tescil etmişlerdi. Beş köyün bulunduğu alanda tescil edilen tarihi yerlerin sayısı 60'ı geçmişti. Konuya hâkim kişiler bu duruma hayret ediyorlardı; bu kadar dar bir alanda bu kadar çok tarihi kalıntı olması sıra dışıydı. Ama ne hikmetse ÇED alanları içinde kalan 16 nokta tescil edilmiyordu ve Etkileme Geçiş Alanı adı altında yaptığımız bölgesel korunma talebi de kabul görmüyordu.

Bu tutarsız durum karşısında biz yine hukuk yoluna başvurduk. Akseki Eğitim Hayratı Derneği, Aksekililer Dayanışma Derneği, GÜZDER ve bazı şahıslar olarak Turizm Bakanlığını tescillerin yapılması konusunda mahkemeye verdik. Bu konuda ve genel olarak mücadelenin devamında kıymetli desteklerini sürdüren rahmetli Ali Metin Duruk, Mahmut Atom Duruk ve Mehmet Çetin Duruk Bey'e teşekkür ediyorum. Nisan 2021'de Antalya mahkemesi bizim lehimize karar verdi. Fakat Temmuz 2022'de Konya İdari Mahkemesi bu kararı bozdu ve dosyayı tekrar Antalya mahkemesine gönderdi. Bu dava hala devam ediyor. Mermerci firma vazgeçmiş olsa bile biz bu mahkemenin tamamlanmasını ve tescillerin yapılmasını istiyoruz. Çünkü mermer ocağı olsun veya olmasın, ortada tarihi kalıntı varsa bunlar tescil edilmelidir, işin doğrusu budur. Bu tarihi yerlerin tescili

Kırmızı noktalar tescil edilen tarihi kalıntılar. Sarı alanlar ise mermerci firmanın ilk etapta istediği beş mermer ocağı alanı (ÇED alanı).

sürecinde, dört yıl boyunca sahada tarihi yerler tespit etmek, gelen kurum yetkililerini ağırlamak ve tarihi yerleri göstermek konusunda her koşulda gönüllü olarak destek olan emekli Öğretmenimiz Abdullah Kara, Çukurköy muhtarımız Mustafa Akça ve Güzelsu muhtarımız Mehmet Akif Akoğlu'na burada ayrıca teşekkür etmek isterim.

Prof. Mustafa Sözen Bey daha önceden yapmış olduğu çalışmalara da dayanarak, söz konusu beş köyü de içine alan geniş bir alanın "nitelikli doğal sit" olması için gerekli girişimleri 2019'da başlattı. Bu uzun soluklu bir süreçti, çünkü bölge dört mevsim incelenmeliydi ve süreç somut verilerle desteklenmeliydi. Umuyoruz ki bu süreç 2023'te tamamlanacak ve Akseki'de geniş bir alan "nitelikli doğal sit" statüsüne kavuşacak.

2020-2022 sürecinde mermer ocakları mücadelemiz durağanlaşmıştı. Çünkü yapılacak her şeyi yapmıştık, tüm belgelerimiz hazır. Süren mahkeme de bizim lehimize idi. Bu durumda mermercinin 3. ve son hakkı olan İDK'yi bekleyip tarihi belli olunca güçlü bir katılımı durumu tekrar arz edecektik. Haksız ve sürpriz bir karar çıkması durumunda durumu medyaya taşıyıp yine yargı yoluna başvuracaktık. Gerekirse endemik bitki ve hayvanlar konusunda Türkiye'nin de taraf olduğu uluslararası anlaşmalara dayanarak Avrupa mahkemelerine de gidecektik. Bu durumda beklerken, durumun umutsuzluğunu fark etmiş olacaklar ki, mermerci firma Temmuz 2022'de ÇED taleplerinden vazgeçtiğini yazılı olarak bildirdi.

Sonuç

Bu dört yıllık sürede çok fazla mesai harcandı, şahıslar ve kurumlar gereğinden fazla meşgul edildi. Bu bağlamda ülkemizde ÇED süreci daha sağlıklı ve verimli işlemeli, devlet kurumları tarafsız ve gerçeğe uygun görüş vermeli, kısa ve dolar odaklı politikalar yerine uzun vadeli ve sürdürülebilir projeler yapılmalı. Hep şunu söyledik: Biz ülkemizde mermer ocakları olmasın demiyoruz. Bu ocaklar belli bir mastır plana göre doğaya ve insana zarar vermeden belli bölgelerde yoğunlaşmalı, dağlarımızı ucuz hammadde olarak satmak yerine katma değeri yüksek ürün üreten belli bölgeler ortaya konulmalı. Her "Ben" de mermerci olacağım" diyene ruhsat verilirse işler içinden çıkılmaz bir hal alır. Nasıl ki zeytin yasasında 3 km sınırı belirlenmiş (ne kadar pratikte uygulanmasa da), yeni yasalarla mermer ve taş ocakları gibi insan sağlığına zararlı işletmelerin insan yerleşkelerinden bilimin önereceği belli bir uzaklıkta olma koşulu getirilmelidir ki toplum sağlığı korunsun ve halk ile işletmeciler ve devlet kurumları karşı karşıya gelmesinler.

Bizim dosyamızda, beş köyün yaşam alanına, 60'dan fazla tarihi kalıntının arasına, onlarca endemik bitkinin ve onlarca endemik hayvanın yaşam alanına, on binlerce zeytin ağacının ortasına ve dere yataklarının dibine mermer ocağı açılmayacağı baştan belli olmalıydı. İlgili kurumlar neden

bu süreci baştan sonlandırmadılar?

Durum ne olursa olsun, şu da ortaya çıktı ki köylerimizi doğamızı bizim korumamız gerekiyor. Bu konuda uyanık ve bilinçli olmamız şart. Gidecek başka köyümüz yok. Şu açık ki doğa boşluk kabul etmiyor; köylerimizi biz tanıyıp korumaz ve geliştirmeyen isek birileri gelip onları tahrip edecektir. Umarım Akseki çapında köylere dönüş ve yatırım hız kazanır, köylerimizde alternatif turizm, tarım ve hayvancılık gibi sektörler canlanır ve gelişir.

Öbür taraftan, yöremiz için ciddi bir tehdit olan bu mermer ocakları sayesinde köylerimizin tarihi eserler, endemik bitkiler ve hayvanlar, zeytin ağaçları gibi değerler açısından ne kadar zengin olduğunu, Akseki'den ne kadar değerli bilim, iş ve siyaset insanlarının çıkmış olduğunu ve nerede olurlarsa olsunlar Akseki söz konusu olunca severek destek olduklarını da sevinerek ve gururla tecrübe etmiş olduk.

Bu dört yıllık zorlu süreçte tecrübe ve konumuna göre destek olan doksan kadar gönüllüye şahsım, beş köyün halkı ve de doğamız adına yürekten teşekkür ediyorum. Bu şekilde gönülden ve tek yumruk halinde, kararlı, bilinçli ve organize bir tepki ortaya konmuş olması sonuç almamızı sağladı.

Güzelsu ve civarındaki mermer ocakları ile mücadele sürecine gönüllü destek olanlar:

Prof. Mustafa Adak, Mustafa Akça, Mehmet Akoğlu, Prof. Mustafa Alparslan, Adem Altındal, Mustafa Altındal, Mustafa Altiner, Yılmaz Altiner, Ercan Altiner, Sadettin Altıntaş, Hüseyin Altıntaş, Muzaffer Ataseven, Abdullah Ayyıldız, Dr. Mehmet Ali Bozkurt, Ali Bütün, Kerim Çalışkan, Mustafa Can, Muammer Çelik, Murat Ceylan, Mevlüt Demir, Ramazan Demirel, Cengiz Demirtaş, Arif Demirtaş, Şeref Demirtaş, Cem Demirtaş, Nazife Demirtaş, Hasan Demirtaş, Prof. Ahmet Duran, Mehmet Duran, Ali Metin Duruk, Mahmut Atom Duruk, Dr. Mehmet Çetin Duruk, İbrahim Ekmekçi, Gizem Ercivan, Mustafa Erkan, Mehmet Erkan, Erhan Erkan, Levent Erkol, Halit Gencer, Abdullah Genç, Mustafa Göksoy, Fatma Kahyaoğlu, Mehmet Ali Kahyaoğlu, Özgen Kahyaoğlu, Rasih Kaplan, Abdullah Kara, Hakan Karabacak, Mustafa Kişioğlu, Tuncay Koç, İsmail Küçükkaya, Şehrazat Mercan, Sevdâ Mesci, Özden Nebioğlu, Rifat Özkan, İbrahim Özkan, Orhan Özmen, Hüseyin Özmen, Mehmet Özpınar, Sedat Özpınar, Yaser Öztekin, Hüseyin Şengül, Prof. Mustafa Sözen, Nuri Sözen, Ahmet Takan, Mesut Taştekin, Mehmet Tufan, Halil Uğur, Salih Ülger, İsmet Uysal, Süleyman Uysal, Bilge Uzel, Yusuf Yavuz, Zeynep Yıldırım, Hakime Yılmaz, Mehmet Yılmaz, Dursun Yüksel,

ASK, EÇ, MY, KÇ, ST, FD, İC, MG, YŞ, MB, SB, ME, MÖ, VH.

Hala aktif devlet görevlisi olduklarından dolayı bu kişilerin tam adları bizde saklı.

MAESTRO

Müze çalışma grubu: (soldan sağa) Viktor Schilton, Kaan Emek, Attila Durak, Ali Metin Duruk, Nuri Aksu 15/04/2022 tarihli toplantıdan... Metin Bey'in bütün Akseki projelerinde olduğu gibi bir orkestra şefi özeniyle yönettiği toplantılara bir örnek...

Herkesin tanıdığı, bu denli sevgi ve takdir gören bir değerli insan hangi sözlerle anlatılır ki? Bilmiyorum. Bu sebeple, yazdıklarım Metin Duruk ile yaşadıklarımı, yaşadıkça bende yarattığı etkileri ve değişim dinamiklerini aktarmaya çalışmaktan ibaret olacaktır.

"Metin Bey'i kaybettik!" Bu kadar cık bir cümle kim bilir kaç hayatı derinden etkiledi, sarstı. Rasih Kaplan oldukça zorlanarak beni arayıp bu cümleyi aktardığında benimle birlikte bütün çalışma arkadaşlarım, daha pek çok insan gibi yaşadığımız şokun etkisi ile başımıza tam olarak ne geldiğini algılayamadık.

Metin Duruk'un vefatından bu yana geçen süre içinde yokluğunun yarattığı kocaman boşluğu, o büyük boşluğun doldurulamazlığını, Metin Duruk'suz hayatımızın lezzetsizliğini yeni yeni algılayabiliyoruz.

Metin Duruk, Akseki Dergisi'ne çok önem verirdi. Dergide yayınlanacak bu satırlarda çoğumuzun bildiği iyiliğinden, zarafetinden, bilgeliğinden hülâsa insanlığının bütün güzelliklerinden söz etmeyeceğim. Çok az kişide olan bir hasletten, Metin Duruk'un dünyayı değiştirme, daha iyi bir yer haline getirme arzusunun da ötesinde bunu gerçekleştirmek için ortaya koyduğu yetenek, beceri ve iradede söz edeceğim..

Metin bey iş insanıydı. Çok başarılı bir iş insanıydı. İş hayatına onlarca, yüzlerce başarıyı sığdırdı. Sayısız başarılı projeye imza attı. Kendisini tanıyanlar bu başarılarından bahsederken ne kadar mütevazı olduğunu bilirler. Türkiye'nin en büyük iklimlendirme şirketini yaratan Metin Duruk ticari başarılarından hiç bahsetmez, buna karşılık fabrikasında "Doğaya Dost Sanayi" ilkesi ile uyumlu, çevreye azami özen gösterilen, güneş enerjisi ve doğal kaynaklardan enerji elde eden tesisleri gözleri parlayarak aşkla anlatırdı. Eski tanımlamaları bir yana iterek ve sektörüne "İklimlendirme" terminolojisini kazandırmasından ve bunun sonucunda ülke çapında sektördeki nitelikli insan kaynağını geliştirmeleri arasındaki vizyonun sonuç getirmesinden hoşnutluğunu anlatırdı. Elektriğe gelen son zamlardan sonra "Atılacağım, artık elektriğe gelen zamlardan etkilenmiyoruz, direncimiz artıyor, gerçekleştirdiğimiz doğa dostu elektrik üretim yatırımından dolayı etkilenmek bir yana üstüne para bile kazanıyorum" derken Akseki geleneğinden bakiye ticari zekâsının tadını çıkarırdı.

Yarattığı ekonominin büyüklüğünden böbürlenmezdi de TEMA gönüllüsü olarak doğaya, doğamıza, topraklarımıza, çevreye, eğitime adanmış katkılarından ve bu topraklara bir ağaç daha kazandırmanın veya bir ağacı daha kurtarmanın öneminden bizlere bahsederken duyduğu gururu hissetmemek olanaksız olurdu. Bir akşam yemeği buluşmamızda durduk yere "Attila, maratonda birinci oldum" demişti de garipsemiştim. Avrasya Maratonu'nun da "Adım Adım" ile yürütülen kampanyada en fazla bağışı toplayan koşucu olduğunu anlatırken gözlerindeki mutluluğu görmeliydiniz.

Metin Duruk, bir çevre ve doğa dostuydu, Anadolu aşığıydı. Bu ülkenin, bu toprakların gelecek nesillere en güzel, sağlıklı şekilde aktarılabilmesi için yapmayacağı şey yoktu. Dünyaya, doğaya, ülkemize olan sevgisinin yanı sıra doğduğu topraklara yani Akseki'ye ayrılmış özel bir bakışı, ilgisi ve her zaman verilerle tamamladığı Akseki bilgisi vardı. Metin Duruk'un Akseki sevdası dokunduğu herkese adeta bulaşır. Hemen her konuşma bir şekilde Akseki'ye gelirdi, aklının ve kalbinin bir bölümünde hep Akseki'ye yapabileceği hizmetler olduğu hemen anlaşırdı.

Metin Duruk ile yaklaşık 10 yıllık birlikte yolculuğumuzun merkezinde daima Akseki ve Akseki için birlikte yaptıklarımız, daha da yapacaklarımız vardı. Yöneticiliğini üstlendiğim bütün Akseki projelerin arkasında durdu, maddi ve manevi destekleri ile elinden gelenin en fazlasını yaptı. Birlikte kotarıp tamamladığımız "Ben Akseki'yim, Ticaretin Başkenti Akseki, Akseki Ticaret Dili" gibi projeler yıllarca Metin Duruk'un Akseki'nin geleceğine dönük planlarının bilimsel ve kültürel altyapısını üretmekteydi. Akseki'nin geleceğinin yapı taşlarını biriktiriyordu.

Birlikte giriştiğimiz son projemiz ise göstermelik değil, işleyen, dinamik ve değer üreten bir kurum yaratabilmek hedefiyle yola çıktığımız Akdeniz Ticaret Kültürü Müzesiydi. Zamanla farkına varıyorduk ki diğer faaliyetlerinin de sırrı bu yaklaşımındaydı. Sahneye bir müze çıkarıyordu fakat arkada çalışan olağanüstü ufku ve düşünce mekanizması sayesinde aslında Akseki'yi kendinden büyük bir değerle eşitleyerek, Akdeniz'e bağlayarak büyütüyor, Akseki'yi gerçekte hak ettiği konuma oturtuyordu. Sahneye bir kadın kooperatifi çıkartıyordu fakat arkada çalışan mekanizma ile devasa dinamik bir yerel üretim, kalkınma, kadın ve genç istihdamı, eğitim, çevre duyarlılığı, geliştirilecek kültür turizmi ürünleri ile yüzbinlerce kişinin tur operatörlerine bağlı olmaksızın Akseki'yi ziyaret etmesi, yerel üretimlerin satılması, yürüyüş rotaları, ev pansiyonculuğu, bölgeyi global karavan haritasına sokacak kamp karavan işletmeleri ile Akseki halkının gelirlerini artırmak için entegre planlama görüyordunuz.

Akseki için yarattığı olağanüstü, insanüstü vizyon, planlama ve yatırım bütün netliği ve açıklığıyla gözümün önünde duruyor artık. Bana, bizlere sıra dışı bir vizyon, akılcı bir planlama, süreç yönetimi, ekipler ile bunların hayalden ibaret olmadığını gösterdi, öğretti. Akseki'sini bizlere miras bıraktı.

Metin Duruk'un mirasını, aynı kendisinin hep yaptığı gibi sevgiyle, tutkuyla, beceriyle gerçekleştirmenin, ilerletmenin hepimizin görevi olduğunu düşünüyorum, bunu yürekten diliyorum.

Bana öğrettikleri için Metin Duruk'a minnettarım. Metin Bey'i özliyorum. Önünde saygıyla eğiliyorum.

Yazdıklarımı noktalamak üzereyken deprem ve sonrası günlerine girdik. Hüzünle idrak ettim ki yalnızca Metin Duruk'u değil, aramızda olabilseydi, bu deprem felaketi sırasında dayanışma ve örgütlenme ile binlerce kişinin hayatını iyileştirecek bir lideri kaybetmiştik.

Maestro'ya selam olsun, hiç unutmayacağım.

Akseki Dergisinin kapağında Akdeniz Ticaret Kültürü Müzesi ekibine Akseki'yi tanıtırken çektiğim bir kare Metin Duruk fotoğrafı yer alıyor. O gülen aydınlık yüzü, tecrübeden ve insanlığından damıtılmış gibi duran bembeyaz saçlarına fonda çağlayanın eşlik ettiği fotoğraf karesi Metin Duruk'un Akseki sevdasına adanmış gibiydi.

© Attila Durak

Yukardaki fotoğraf da o güzel anın devamında çekildi. Bence Metin Beyi ve doğa ile olan aşkını anlatan özel bir karedir bu. Kendisinin de çok sevdiği bu ölümsüz anı sevgili eşi Perihan Duruk'a armağan etmek için "Attila'cım bana bu fotoğrafı bastırır mısın?" dedi... Benden ilk kez bir fotoğraf istemişti. Bir türlü olmadı, nasıl olsa yaparım dedim, erteleyip durdum. Çok üzgünüm bunu Metin Duruk yaşarken kendisine ve Perihan hanıma hediye edemediğim için. İkisinin de beni bağışlamasını dilerim.

Yıldızımızın Parladığı Anlar...

Ünlü yazar Stefan Zweig, toplumların büyük başarılarını, sevinçlerini ve trajik yazgılarını belirleyen olayları anlattığı kitabına "Yıldızımın Parladığı Anlar" adını verir. Eserinde, batı dünyasının yaşamına ket vuran büyük olayları anlatır. Bu anlayışa göre sonsuz evrende toplumların ve hatta kişilerin birer yıldızı vardır... Milli Şairimiz Mehmet Akif Ersoy' da bu anlayışla, ulusumuzun iyi gitmeyen yazgısının son bulacağı inancındadır, o kara günlerde. İstiklâl Marşımızın ilk bendinde "O benim milletimin yıldızıdır parlayacak." dizeleriyle ulusumuza umut vermekte, bizim yıldızımızın parlayacağı günlerin yakın olduğu müjdesini vermekteydi...

Akseki'mizin yıldızından bahsetmek gerekirse; hem hüznü hem de elimizden kayıp giden büyük bir yıldızın anlatımı olacak... Akseki'miz; yöremizi yüceltecek, yaşanmışlık düzeyini geliştirecek uygulamaları, uzman görüşlerini de alarak planlayan özverili, çok değerli bir evladını yitirdi. Kaybımızın büyüklüğünü anlatmaya, kelime dağarcığımızın yetersiz kalacağını bilmeme rağmen onun girişimlerini, yöntemlerini açıklamaya çalışacağım bu sınırlı sayfalarda... Onu, parlayan ve kayıp giden bir "yıldız", yöremize kalkınma yolunu gösteren bir "kutup yıldızı" olarak nitelendirmemizin kaybımızı anlatmaya eş değer olamayacağını da biliyorum...

Yüksek Makine Mühendisi başarılı bir iş adamı olarak duyduğumuz Ali Metin Duruk, Babaları Ömer Duruk'un vefatından sonraki ilk konuşmalarında; "Hizmetler devam edecek." mesajı vermişti. Bizler o konuşmayı, ailenin üç oğlunun en büyüğü olan Metin Bey'in, sıradan bir konuşması olarak algılamıştık. Aradan geçen birkaç yıl sonra gördük ki o, daha iyiye, daha güzele ulaşmak için kişisel görüşlerle yetinmeyip, uzman görüşlerini de alarak yeniliklerin getirilmesine Duruk Tesislerinden başladı. Tesis, Akdeniz kıyılarından İç Anadolu arası yolcularına çok daha iyi hizmet sunmaya başladı.

Yurt dışında Türkiye'yi temsil edecek olan kız ve erkek sporcuların seçildiği, yurdumuzun tek dağ koşusu yarışları olan "Aroma Dağ Koşuları" her yıl Temmuz aylarında Akseki'de yapılırken törenlerde hep Metin Duruk vardı...

Akseki'mizin kültürel değerlerinin gün ışığına çıkartılması, korunması ve belgelenmesi için de onun girişim başlatması yeterli oldu. Bu önemli işin uzman ve yetenekli kişilerce yürütülmesi de yüksek giderlerinden kaçınılmaması da yöremizde ilk kez uygulanıyordu. Akseki'mizin, özlenen kültür araştırması ve değerlerin görüntülenmesi için ünü yurt dışına taşıyan fotoğraf sanatçısı Attila Durak ve ekibi çalışmalara başladılar. Üç yıl boyunca yöremizde ayak basmadıkları yer kalmadı. Ayrıca kendi dallarında yöremizi anlatacak 41 Akademisyenden makale talep ettiler. 580 sayfalık, büyük boyutta olan "Ben Akseki'yim" kitabı görkemli fotoğraflarıyla izleyenleri büyüledi. Bu eser, İstanbul, İzmir, Antalya ve Akseki'de büyük boy fotoğraflarıyla sergilendi. Akseki'de ise mülkiyeti belediyemize ait olan Yeğen Mehmet Paşa Caddesi üzerindeki eski kütüphane binasında sergiye açıldı ve kalıcı müze olarak hizmet vermeye başladı. Kitabın oluşumunda uzman kişiler görev aldı. Attila Durak'ın ekibinde Celal Güzelyürek, Ümit Durak ve Editör Akdeniz Üniversitesi Öğretim Üyesi Kemal Demirtaş, basılması aşamasında ise Rasih Kaplan ve arkadaşları görev aldılar. Kitap, Akdeniz Üniversitesi seçici kurulunca da ödüle lâyık bulundu.

"Ben Akseki'yim" kitabının hazırlanması aşamasında Metin Bey beni arayarak "Akseki Ticaret Dili" olarak bilinen bir yazının kitapta yer almasını arzu ettiklerini söyledi ve istedi. Onur duyacağımı bildirerek, bu isteği bir fırsata dönüştürüp, Akseki Ticaret bağlantısını anlatan 150 sayfadan oluşan bir yazı hazırlayarak sundum. Ancak bana ayrılan 15-16 sayfaya özetlenmesini isteyen Metin Bey; "Bu yazdıklarınızı genişletin, Akseki'mizi yakından ilgilendiren ve geçmişimizin tarihi sayılabilecek kitabı bastırmak bizim görevimiz olacak." dediler.

Bu gelişme daha da sevindiriciydi benim için; 400 sayfayı aşkın yazdıklarımın, editörlük görevini üstlenen değerli ve tanınmış kişi, Murat Toklucu'ya göndermem istendi. Yazdıklarımın "Üç Çeyrek Asır Akseki İzlenimleri" adı altında değerlendirilmesini bekliyordum ki kibar, efendi yaklaşımıyla Murat Bey, anı kitabı niteliğindeki kitapta beni tanıyamadığını söyledi, yazmak için olmasa da "Sizi tanımak istiyorum." dediler, özetleyerek sundum. Birkaç ay sonra kapağında yaşadığım sokağın görüntüsü bulunan mütevazı tablomun yer aldığı, "Anılarla Akseki-Ticaretin Dili Akseki" A5 boyutunda, 225 sayfalık bir kitap taslağı ile benim için sürpriz oldu. Onaylamam istendi, onayladım. Böylece Metin Bey; "Akseki'nin kültürünün ve yaşanmışlığının izlerini taşıyacak daha çok eserler yayınlanacak." dediler... Ben de Metin Bey'e, değerli editör Murat Bey'e ve kitabın basımında emeği geçen Attila Durak, Abdullah Yaşar ve Rasih Kaplan'a teşekkür ederek, yeni kitapların hayalini kurmaya başlamıştım ki "Akseki Ticaret" kitabı hazırlıklarına başlandığı ve editörlüğünü de yine Murat Toklucu' nun üstlendiğini öğrendim.

Yeni kitap için röportajlar yapıldı. "Akseki Ticaret Tarihi" yazılırken, yetenekli ve bilgili araştırmacı Editör Murat Bey, aslında yurdumuz ticaretini de anlatan, muhteşem bir eserin oluşumunu da sağlamış oldu. Kapağında görkemli bir Akseki Ticaret Bankası kumbarası fotoğrafı bulunan "Ticaretin Başkenti Akseki- Akseki ve Aksekililerin Ticaret Tarihi" yazılı kitap büyük beğeni topladı.

Ben Akseki'yim büyük kitabı fasiküllere ayrılarak, İngilizce anlatımlarıyla ayrıca yayınlandı. Sözünü ettiğimiz kitaplara, "Ali Metin Duruk'un destek ve katkılarıyla" oluşturulduğu notu düşülüyor, Akseki Eğitim Hayratı Derneği İktisadi İşletmesince de maliyetinin çok altında pazarlanıyordu.

"Ben Akseki'yim", Ticaretin Başkenti Akseki, Akseki Ticaret Dili kitapları pazarlanırken Metin Bey; "Kitap gelirleri kurulmakta olan Akseki Kadın Kooperatifi'ne can suyu olacak." diyordu.

Metin Bey, yurdumuzda kadınlarımızın bir bölümünün çalışma ortamından uzakta kaldığından, yoğun çalışan kadınlarımızın da hak ettiklerini alamadıklarından yakınmaları karşısında, Akseki'de kadınlarımızı çalışmaya özendirmek, emeklerini değerlendirmek için kadın kooperatifleri kurulmasının önceliğini vurguluyor, yurt kalkınmasının üretmekle ve çalışmakla ve çalışmayı özendirmekle sağlanacağına inanıyordu.

Metin Bey, "Tarım Liseleri" programının ise yurt genelinde yaygınlaşmasını öngörüyordu. Akseki Şahinler Lisesinde programın

Yıldızımızın Parladığı Anlar...

uygulanması için yerel yöneticiler ve bakanlık ilgilileriyle yoğun iletişim içinde bulundu. 2022-2023 ders yılında 30 öğrenci Tarım Lisesi'nde öğrenime başladı. Her bir öğrenci ise Akseki Eğitim Hayratı Derneği'nden burs alıyor.

Metin Bey, turizm gelirlerinin yurt ve yöre kalkınmasına önemli katkılar sağlayacağına da inanıyordu. "Karavan turizmi" uygulamasının yöremizde yaygınlaşması için uygun alanları bulunan köylerde kurulmasının, yöreye ekonomik girdi sağlanmasının yanı sıra, yörenin tanıtımına ve yöre halkının sosyalleşmesine katkısı olacağını düşünüyor, uygulamalara katkıda bulunmayı öneriyordu.

Akseki Meslek Yüksek Okulu'nun daha aktif ve daha yararlı olabilmesi, yörenin sosyal, kültürel ve ekonomik kalkınmasında yol gösterici olmasını bekleyen Metin Duruk, yoğunluğu ve çevresi çok yaygın olan Akdeniz Üniversitesinden bu hizmetlerin sağlanamayacağını düşünerek, Alanya Alaattin Keykubat Üniversitesi'ne bağlanmayı sağladı ve hatta "Orman Fakültesi" sözü aldı. Yerli buğday türleri hasadı yapıldı, başarı kanıtlandı ve "gül yetiştiriciliği" için yöre ikliminin uygun olduğu görüldü. Tema Vakfı Yönetim Kurulu Üyesi ve Hayırseveriydi. Metin Bey'e, 1991 yılında o benzersiz insan Hayrettin Karaca'nın Akdeniz Üniversitesinde iki gün süren, Yalova'daki eşsiz, bitki bahçesi "Arboretum" gösterimi yaptığını öğrenince, gazeteci olarak kendileriyle iletişim kurmayı başardığımı anlatmıştım. Hayrettin Bey'e, "Kardelen'in soyunun tükenip, tükenmeyeceği" sorumu yönlendirdiğimde duyduğum heyecanımı algılamış olmalı ki "Korkma, ekonomik değerini yitirince kazan, pazarlayan da olmaz." deyip, beni rahatlattıktan sonra yöremizdeki çiçek soğanının kazı alanlarını, tek tek saymaları karşısında hayretler içinde kaldığımı ve bana yaptığı büyük teklifi de anlatmıştım...

Hayrettin Karaca'nın teklifi; "Bana, Akseki'den 3-4 dönüm alan ayırın. Düz bir alan, gereksiz, taşlık, engebeli bir yer de olur. Oraya, ana vatani Anadolu olan bende mevcut 900 bitki soğanını, kendi ellerimle dikeyim; hepsinin bir sezonda çiçek açmasını da sağlayayım... Ve size şu güvenceyi de vereyim, imzalayayım. İzlemeye gelecek her bir turist için ücret belirleyin, 30 binden az gelen olursa, eksikliğini ben tamamlayacağım..." şeklindeydi. Bu yaşanmışlığı yaz ve bana gönder demişti Metin Bey... Yazdım; sonucunu görmeye zaman izin vermedi... Ama "Keşke o görüşmeden benim de haberim olsaydı." dediklerini duyar gibiyim...

Ali Metin Duruk'un, iş alanındaki başarıları, okuyanlara önemli mesajlar verir. Başarmak için okullardaki kitaplardaki bilgilerin yetersiz kaldığını, öğrenilenlerin uygulanması aşamasında yoğun çalışmanın, aklın ve deneyimlerin kullanılmasının da gerektiğini anlıyoruz. Uygulama aşamasında kişiliğin, sosyal çevrenin de etkili olduğunu öğreniyoruz... Antalya'da soğuk hava depoları üreten ve pazarlayan, yakından tanıdığım Hakan Karaca'nın, ikinci el tedarikçiden değil de Metin Duruk'un Friterm firmasından makine parçaları talebinde daha önceki bayisine de eskisi gibi aynı miktar pay ödenmesi, ticaretle ve sosyal iletişimde "Her şeyin para olmadığının" acaba kaç iş adamı farkındadır?

Ali Metin Duruk, Everest'e tırmananın, deniz dibine dalanın yanında, yeşilin, ağacın, doğanın, kültürel mirasımızın korunmasında sorumluluk duyan bir aydıındı. Yurdumuzun dört yıldızlı tek spor kulübünün kongre üyesi, batı ve doğu dünyasını iyi bilen, iyi ilişkiler içinde olan bir iş adamı, ülke kalkınmasında kendisine de görev düştüğünün bilincinde, varlıklı bir fabrikatör, büyük ile büyük, küçük ile küçük olabilen, eşine az rastlanan alçak gönüllü, olgun bilge bir kişilikti... Akseki'mizin, ailesinin, sevenlerinin parlayan büyük bir yıldızıydı. O bir efsaneydi, hep anılacak, eserleriyle birlikte yaşayacak ve hiç unutulmayacak...

Sanıyorum, değerleri kelimelerle anlatılamayacak Ali Metin Duruk'u anmaya çalışan çok sayıda yazarımız, kaybımızı sayfalarımıza yansıtmaya çalışacaktır, tekrarlara neden olmamak için yazımı sonlandırmak durumundayım. Ancak onun başlattığı bir eser var ki çok kısa süre önce yoğun çalışmalarına, yerinde tanık olmuştum. Önceleri, "Akseki Ticaret Bankası Müzesi" olarak düşünülen ve belediyece tahsis edilen yapıda, Bankanın Genel Müdürü Hasan Fehmi Sertel'in, elimizdeki smokinli elbiseli fotoğraftan esinlenerek, bir fanus içinde korunacak, balmumu heykelinin yapılmasını önermişim, baş danışman Attila Durak'a... O da, "Müze, yalnız banka değil ki hatta daha geniş kapsamda "Akdeniz Ticaret Müzesi" adını alacak." demişlerdi...

Şimdi, önerimdeki balmumu heykelin kişisini yazmaya gerek var mı bilmiyorum...

Diğer bir önerim de Akseki Şahinler Lisesi Tarım Programının uygulandığı sınıflara da "Metin Duruk Derslikleri" adını koyayım... Kayıp giden büyük yıldızın acısını azaltmanın, avunmanın tek yolu, eserlerini yaşatmak ve tamamlamak olsun.

Saygılarımla...

Akseki Ömer Duruk Tesisleri

ÖMER DÜRÜK
DİNLENME TESİSLERİ

ÖMER DÜRÜK TESİSLERİ; gıda ve gıda dışı olmak üzere tüm ürünleri sizin koşulsuz güvenliğinizi sürekli kılmak için sağlıklı bir ortamda sunmayı hedef olarak belirlemiştir. Müşteri sağlığını sürekli kılmak amacıyla tüm faaliyetlerinde kalite odaklı süreçlerini geliştirmiş ve geliştirmeye devam etmektedir. Müşterilerin yaşam kalitesini ileriye taşıyacak çağdaş, sağlıklı, kaliteli, güvenilir ve ekonomik hizmet sunmayı amaçlamakta ve bu anlayışından da ödün vermemektedir. Dün de olduğu gibi hizmette, kalitede, hijyen ve güvende daha iyiye gitmek, müşterilerin daha güzel ve rahat bir zaman geçirip bütün ihtiyaçlarını karşılayabileceği modern bir dinlenme tesisini oluşturmaktadır.

www.aksekiomerduruk.com

1997'den beri...

Yöresel Marketimiz

E-Ticaret Online Satış Mağazamız

Elektrikli Şarj İstasyonumuz

Restaurantımız

Çocuk Oyun Parklarımız

Po Marketimiz

Po Akaryakıt İstasyonumuz

Şarküterimiz

Yörük Çadırımız

Aroma Fabrika Satış Mağazamız

Duruk Marketimiz

Duruk Coffe'miz

Toplantı ve Düğün Salonumuz

Meşe Odun Ekmeği Taş Forumuz

☎ 0 242 682 10 13

Torosların Doruklarındaki Buluşma Noktası

f @ t OmerDurukTesisleri

Büyükanan Mahallesi Antalya/Konya
Karayolu Üzeri No:151 Akseki/Antalya

duruktesisleri@hotmail.com

Akseki'ye Ödenen Bir Gönül Borcu:

Rasih Kaplan Kitabının Hikâyesi...

Babam İsmail Külâhçıoğlu, 1932 yılında Akseki'de doğmuş. Ömrünün ilk 15 yılı dışında tamamı ticaret hayatına atıldığı İzmir'de geçmesine rağmen doğduğu topraklara bağlılığı takdire şayandır. Kendimi bildim bileli babamın Akseki'yi en az bir kez anmadan bir gün bile geçirdiğini hatırlamam. Anıları bu kadar canlı, sevgisi bu kadar derindir doğduğu topraklar için...

Bu anılar arasında bir tanesi var ki benim için de ayrıca önemli... Çünkü bu anı, o yıllardaki Akseki'yi gözümde canlandırabilmeme neden olan, içindeki ses ve görsel benzetmeleriyle çok özel bir anıdır:

"Akseki'ye ait anılarımdan hatırladıkça beni en mutlu edenlerden biri de ilçemize büyük hizmeti olan Aksekili milletvekili Rasih Kaplan'la ilişkilidir. Allah ondan razı olsun, cennet mekânı olsun.

Rasih Bey, 1943 senesinde Akseki'ye 60-70 adet kaput dokuma tezgâhı getirtmiş ve evlere ailenin kadın sayısına göre dağıtılmasını istemişti. Büyük ceviz ağacının orada bir de kooperatif kuruldu. Tezgâhların dağıtımı bu kooperatiften yapıldı, muhtar Şarifzade Mehmet bey bu dağıtımın başındaydı. Ayrıca kooperatifte dokuma kursları da açıldı. .

Bize de annem ve iki ablam olduğu için 2 tezgâh verilmişti. Annem ve ablalarım tezgâhı kullanmayı hemen öğrendiler, diğer komşularımız ve akrabalarımız da öyle... Biz tezgâhlarımızdan birini, akrabamız Hacı Hamzaanön'e kiraya verdik. Yenge, bu tezgâhta kaput bezi dokuyor, satıştan sonra gelirin yarısını da bize veriyordu. Bütün Akseki bu dokuma tezgâhlarından para kazandı. Dokunan kaput bezlerini isteyen kendi satardı, isteyen de kooperatife satardı. Bizim bakkal dükkânımız olduğu için köylülere 3 veya 5 mt'lik toplarda kendimiz satardık, annemin ve ablalarımın dokuduğu kaputları biz dükkânımız sayesinde çok iyi değerlendirdik.

Kaput bezi yapılan iplikler İzmir'den Kelefe halinden gelirdi. Bunlar gasser diye bilinen un şeklinde beyaz ipliklerdi, su içinde eritilince ½ içinde kar gibi beyaz olurlardı. Daha sonra bunları kurutur ve kelefelere (elemelere) geçirirdik. Ardından çarkla hızlı dönen elemelerdeki iplikleri elle tutarak masuralara sarardık, maşurlar mekik içine konunca da dokumaya başlanırdı. Maşuru annem hep bana sardırırdı.

Bu dokuma tezgâhları ayakla çalışan tiptendi. Hareketle mekik bir uçtan diğer uca devamlı gelip giderek kaput bezinin dokunması sağlanıyordu.

Sabahın erken saatlerinden başlayarak evlerdeki dokuma tezgâhlarının (mekik) sesleri her tarafı inletirdi. Çocukluğumun en güzel sesi sabahları bizi uykumuzdan uyandıran ama hiç kızmadığımız bu sestir, tıkdı tıkdı diye hareket eden mekiğin sesini duyunca günün doğduğunu anlardık. Bu sesi hala bazen rüyalarımda duyarım, bazen de böyle anıları anlatırken sanki o günlerdeymiş gibi canlı canlı hissederim."

İşte 2021 yılının sonbaharında, tam olarak da 21 Kasım 2021'de Akseki Dergisi Genel Yayın Yönetmeni Rasih Kaplan tarafından 'Biz Akseki'yiz' iletişim grubunda Rasih Kaplan kitabı projesi sunulduğunda ailecek nasıl heyecanlandığımızı tahmin edersiniz. İletilen duyuruda Attila Durak'ın proje yönetiminde, Rasih Kaplan'ın koordinasyonunda ve Murat Toklucu'nun editörlüğünde sürdürülecek bu proje için belge, fotoğraf, vb desteği isteniyor ve katkılar bekleniyordu.

Bizim elimizde ise yukarıda paylaştığım sadece çok özel ve çok değerli bir anı vardı: Babamı doğduğu topraklara ve çocukluğuna bağlayan paha biçilmez bir anı... Bu kıymetli anının verdiği itici güçle hemen sadece Akseki ve Antalya tarihi için değil, Türkiye tarihi açısından da çok önemli bir Cumhuriyet bürokrati olan Rasih Kaplan'ın kitap projesine destek olmak için proje ekibiyle iletişime geçtik. Bizi büyük bir heyecanla karşıladılar. İlerleyen günlerde karşılıklı bilgilendirmeler yapıldı, ardından sponsorlukla ilgili gerekli yasal süreçleri sonsuz güvenle ve büyük bir coşkuyla tamamladık. Bu arada kitabın Akseki Eğitim Hayratı Derneği İktisadi İşletmesi bünyesinde yayınlanması kararı hepimiz için çok sevindirici bir gelişme oldu. Derneğimize ve özellikle dernek başkanımız sevgili aile dostumuz Mahmut Atom Duruk'a tüm süreçteki destekleri için minnettarız.

Tüm bu yasal hazırlık süreçleri boyunca proje ekibi, zaten başlamış olduğu arşiv çalışmalarına son hızla devam ediyordu. 3 Aralık 2021 günü proje koordinatörü Rasih Kaplan'dan bir mesaj aldım. Mesajı okurken yaşadığım heyecanı ve mutluluğu anlatabilmem mümkün değil... Şöyle diyordu Rasih Bey: "Günaydın Ferhan hanım... Rasih Kaplan kitabımızın kapak resmini, okul arkadaşım ressam Ergün Başar hazırlayacak."

Ergün Başar, eserlerini, özellikle portre çalışmalarını çok takdir ettiğim çağımızın en önemli ressamlarından biri... Kitabın kapak resmini onun çiziyor olması, hayal bile edemeyeceğimiz büyük bir onurdu. 20 Mayıs 2022'de Rasih Kaplan, Ergün Başar'ın ilk çizimlerini paylaştığında nasıl mutlulukla ve kıvançla dolduğumuzu tahmin edersiniz.

Ressam Ergün Başar Rasih Kaplan'ın portresini resmediyor.

Bu sırada kitapla ilgili arşiv taramaları, sözlü görüşmeler büyük bir hızla devam ediyordu. 11 Nisan 2022'de proje yöneticisi Attila Durak, Rasih Kaplan'ın Kurtuluş Savaşı dönemi ile Meclis'teki ilk altı dönemine yer verilen kitabın birinci aşamasının tamamlandığını müjdeledi. Altı ayda böyle bir ivme ile çalışılmış olması inanılmazdı.

Kitabın tamamlanan bu birinci aşamasında Rasih Kaplan'la ilgili daha önce yazılmayan, ilk defa gün yüzüne çıkan, okuyucuların da şaşıracağı bölümler vardı. Örneğin; Rasih Kaplan'ın hem Türkiye'deki genel yolsuzluklarla, hem Antalya CHP yöneticilerinin karıştığı yolsuzluklarla mücadelesi; Antalya Limanı'nın yapılması ve deniz ulaşımının geliştirilmesi çabaları; Hatay'ın Türkiye'ye

katılması için gösterdiği çabalar; saltanatın kaldırılmasını Meclis kürsüsünde ilk dile getiren kişi olması; daha 1920'li yıllarda (ve sonrasında da) okullarda verilen yabancı dil eğitiminin yetersizliğini gündeme getirmesi; bugüne kadar yalnızca Antalya Aksu Köy Enstitüsü için uğraştığı bilinmesine rağmen aslında tüm Köy Enstitülerinin kuruluşunda da çok emeğinin geçmesi ve enstitüler kurulmadan seneler önce köy halkının sürekli eğitimi üzerinde durması gibi...

Ayrıca ekip, 1924'te Hindistan seyahati dönüşü Atatürk'e yazdığı raporu da Cumhurbaşkanlığı arşivinde bulmuştu ve ilk kez kitabımızda yayınlanacaktı.

Bunlar dışında proje ekibinin çok sevindiği, bahsederken bile çok heyecanlandığı ve ilk kez bu kitapta yazılacak iki konu vardı: Birincisi, ünlü dilbilimci Ömer Asım Aksoy'un anılarından elde edilen bir bilgiydi, bu bilgiye göre Türkçe'mizde "mebus" yerine "milletvekili" kelimesinin kullanılmasını öneren kişi Rasih Kaplan'dı ve kitapta bu süreç Aksoy'un ağzından aktarıldı. İkincisi, Rasih Kaplan'ın Antalya'ya demiryolu getirilmesiyle ilgili çalışmalarıydı. Kendisinin 30 yıl boyunca bu konuda çaba gösterdiği biliniyordu ama 1949'da bu konuyla ilgili bir kitapçık bastırıldığı bilinmiyordu. Proje ekibi arşivlerde karşılarna çıkan bu kitapçığa da ilk kez yer verecek olmaktan çok mutluydular.

Nisan 2021'de proje ekibi artık Rasih Kaplan'ın Kurtuluş savaşı öncesi hayatı ile Meclis'teki yedi ve sekizinci dönemini (1940'lı yıllar) ve vefatına kadar olan iki seneyi tamamlamak üzere kolları sıvamıştı. Kızılay Arşivi, Antalya yerel basın arşivi ve Cumhuriyet öncesi Konya yerel basın arşivindeki çalışmalarını hızlıca tamamlayıp Rasih Kaplan'la ilgili sözlü tarih çalışmalarına başlamak planlıyorlardı. Kitabın bu ikinci kısmı göreceli olarak daha kapsamlı olan ve oldukça geniş bir arşiv araştırmasını içeren bir bölümdü. Kitabın ilk aşamasında arşiv araştırmalarını yapan ve hâlihazırda Tarih dergisinin editör ve yazarlarından olan Sinan Yücel'in yeniden Ankara'ya giderek ikinci bölüm için de arşiv çalışmalarını sürdürmesi planlanmıştı. Bu aşamada Sinan Yücel'in verdiği bu büyük emeğin de kitapta yerini bulması için proje ekibi ortak bir karar aldı. Kitap, editör Murat Toklucu ve yazar Sinan Yücel olarak iki yazarlı bir şekilde okuyucunun karşısına çıkacaktı.

Yaz ayları da ekibin hummalı çalışmasıyla geçti. Ekim 2022 geldiğinde, artık kitap son aşamadaydı ve baskıya hazırlanıyordu. Proje ekibi kapak için de özel bir tasarım hayal etmişti, gizemli bir kahraman olan Rasih Kaplan'ı kapakta biraz flu bir pencereden göstermek istiyordu, bunun için de kitabın kapağına giydirilecek transparan bir şömiz kağıt siparişi verilmişti. Bu bekleyiş sırasında hem proje ekibi, hem de babam ve tüm aile heyecan içindeydik.

Akseki'ye Ödenen Bir Gönül Borcu: Rasih Kaplan Kitabının Hikayesi

Ve 8 Kasım 2022 günü kitap baskıya girdi. Bize gönderilen matbaadaki basım videosu herhalde hayatımızdaki önemli kıvanç anlarından biridir. .

Kitabın basımını üstlenen babam, adeta Akseki'deydi ve yeniden çocukluğunun o sevinçli günlerini yaşıyordu. Birkaç hafta sonra kitabı eline alındığında yüzündeki mutluluğa paha biçilmezdi.

Amerikalı Nobel ödüllü yazar Toni Morrison'un çok sevdiğim bir sözü var: 'Okumak istediğin bir kitap var ama bu kitap henüz yazılmamışsa... İşte o zaman onu sen yazmalısın!'

Kitap yazmak, çok kişinin hayalini süsleyen, ama bir o kadar da sancılı ve zor olan bir süreç... Rasih Kaplan kitabının da uzun ve emek dolu bir yolculuğun eseri olduğunun canlı tanığıyım. Sevgili dostlarım Atilla Durak'a ve Rasih Kaplan'a bu süreci ilmek ilmek özenle tamamladıkları için minnettarım. Onların deneyimleri, öngörülleri ve sağduyularıyla bu eser ortaya çıktı. Bu değerli eseri okuyucunun ilgisini hep yüksekte tutacak şekilde tasarlayan, arşiv çalışmalarını yürüten, güzel ve akıcı bir Türkçe ile bizlere kazandıran yazarlarımız Murat Toklucu ve Sinan Yücel'i de içtenlikle kutluyorum.

Rasih Kaplan kitabını babam İsmail Külâhçıoğlu yazmadı ama bu değerli eserin ortaya çıkmasında çorbada tuzu

oldu. Rasih Kaplan kitabını, kitabın değerli proje ekibi ortaya çıkardı, bu yüzden proje yönetimi için Atilla Durak'a, proje koordinasyonu için Rasih Kaplan'a ve yazarlar Murat Toklucu'ya ve Sinan Yücel'e minnet borçluyuz. Cumhuriyet tarihimizdeki bir boşluğu emekle, özenle doldurdular. Şimdi elimizde hepimizin okumak isteyeceği değerli bir kitap var.

'Rasih Kaplan' kitabının yolu açık olsun!

Prof. Dr. Ferhan G. Sağın

***İsmail Külâhçıoğlu, basımını üstlendiği Rasih Kaplan kitabının 750 adet baskısını, Akseki Eğitim Hayratı Derneği tarafından eğitimlerini sürdüren üniversite öğrencilerine burs olarak verilmek için satılmak üzere şartlı bağış olarak Akseki Eğitim Hayratı Derneği'ne bağışlamıştır. Kitabı edinmek isteyen okuyucular, Akseki Eğitim Hayratı Derneği 0 535 205 02 07 ya da 0 532 282 99 10 no'lu iletişim numaralarından Dernek Görevlisi Zeynep Yıldırım'la bağlantıya geçebilir.

PAROLE

Cafe | Restaurant | Lounge

Parole 2014 yılının Nisan ayında İstiklal Caddesi'nde kuruldu.

İstanbul'un en keyifli ve vazgeçilmez buluşma noktası olan Beyoğlu'nda, 20. yy'da inşa edilmiş en karakteristik yapılardan olan Suriye Pasajı'nın girişinde misafirlerini karşılayan Parole; huzurlu ve keyifli bir atmosferde vakit geçirmek ve lezzetli tatları denemek isteyenlerin vazgeçilmez bir buluşma noktası haline geldi bile. 100 yıllık bir kültür mirasının ev sahipliği yaptığı huzurlu ve büyüğü atmosferi, üç katına yaydığı cafe, restaurant ve lounge konseptleriyle şekillendiren Parole; Dünya mutfaklarından seçilmiş lezzetleri özgün tatlara uyarladığı menüsü, profesyonel hizmet anlayışı, servis kalitesi, cazip fiyat alternatifleri, sıcak atmosferi ve nostaljik konseptiyle müşteri memnuniyetini esas alarak yoluna devam ediyor.

Misafirlerinin özel zamanlarına ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyan bir işletme anlayışıyla yönetilen Parole'de; grup organizasyonları, kutlamalar, şirket yemekleri gibi özel vakitleriniz için planlanmış bir kat her zaman hizmetinize hazırdır.

İstiklal Cad. Suriye Pasajı No: 166/C Beyoğlu - İstanbul / TÜRKİYE
Tel.: +90 212 245 01 23 - 24 info@parole.com.tr · www.parole.com.tr

paroleistiklal

paroleistiklal

paroleistiklal

ALİ METİN DURUK...

Kent ve memleket sevdalısı, çevreye, tabiata ve tarihe saygılı, hayvanlara, tüm canlılara saygılı, emek ve emekçiden yana olan ve tüm siyasi aktörlere aynı mesafede durmayı başaran, ırk-din ayrımı yapmayan, hayatımda tanıdığım en çalışkan insan... Velhasıl *"Yeri dolmayacak çok değerli ve kıymetli..."*

Ali Metin Duruk, Türkiye'nin çağdaş ve en önemli aktörlerinden olan büyük iş insanı, ama bir o kadar da alçak gönüllü ve mütevazı. Yaşamında edindiği tecrübe ve deneyimi, etrafı ile koşulsuz paylaşan, mesleğini seven, mesleki örgütlenmelerin önemini bilerek meslek örgütüne hayatı boyunca destek veren biriydi Ali Metin Bey...

Her şeyini tüm canlılar, insanlar için harcayan, bugün toplumun tamamına yakını tarafından bilinen, gönüllülükle, güvenle, ağaçla, doğayla ve doğal varlıkları koruma mücadelesi ile özdeşleşen, sivil toplum kuruluşlarının yanında yer alarak kamu-yerel-sivil işbirliği dengesini kurandı...

Doğal ve kültürel varlıkları korumak için daha yapacak çok işimiz, gidecek çok yolumuz vardı... Bizlerin ve Akseki'nin sana daha çok ihtiyacı vardı... Kısa zamanda çok işler başarmanın getirdiği dostluğumuzda; bizi birbirimize bağlayan en güçlü duygu da doğal ve kültürel korumaya olan inancımız ve tabii ki Akseki'di. Yerin dolmuyor Metin Bey...

Sevgili Ali Metin Duruk için yazılacak o kadar çok şey var ki... Çok erken kaybettiğimiz değerli dostumuz, arkadaşımız, büyüğümüz, Ali Metin Duruk Bey'e gönülden rahmet diliyorum. Geriye bıraktığı varlığı için savaş verdiği tüm değerleri yoldaşı olsun...

Ali Metin Bey'i anlatacağına inandığım Nazım Hikmet'in bir şiiri ile duygu ve düşüncelerime yer verdiğim yazımı sonlandırmak isterim...

*İşlerim var bitirilecek, giderayak
Kurtardım ceylanı avcının elinden
Ama daha baygın yatar, ayılamadı...*

*Kopardım portakalı dalından
Ama kabuğu soyulamadı...*

*Oldum yıldızlarla haşır neşir
Ama sayıyı bir tamam sayılamadı...*

*Çektim kuyudan suyu
Ama bardaklara konulamadı...*

*Güller dizildi tepsiye
Ama taştan fincan oyulamadı...*

*Sevdalara doyulamadı
Giderayak işlerim var bitirilecek, giderayak*

Nâzım Hikmet Ran

AKSEKİ ETNOGRAFYA MÜZESİ

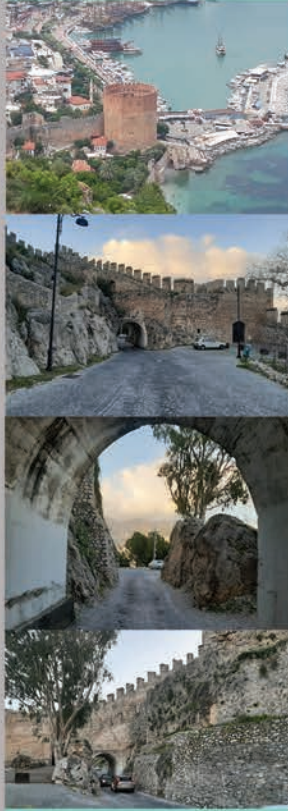
AKDENİZ BELEDİYESİ
PROJE YARISMASI
ÜSTYAPI KATEGORİSİ 2.LİK ÖDÜLÜ

TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ
MÜZE ÖZENDİRME YARIŞMASI ÖDÜLÜ

ETKİN BELEDİYE PROJE YARIŞMASI
TARİHİ VE KÜLTÜREL MİRAS
2.LİK ÖDÜLÜ

ALANYA KALESİ ZİYARETÇİ DOLANIM VE TRAFİK SİRKÜLASYON PROJESİ

İBRADİ G.D. EVİ RESTORASYONU

ANTALYA - KALEİÇİ MİMARİ YENİLEME VE TRAFİK SİRKÜLASYON PROJESİ

TARİHİ KENTLER BİRLİĞİ
UYGULAMA ÖDÜLÜ

TABAK İNŞAAT

OSMAN TABAK
İNŞAAT YÜK. MÜH & ULAŞTIRMA MÜHENDİSİ

0 533 6672070 & WWW.TABAKINSAAT.COM
100. YIL BULVARI NO:48/4 MURATPAŞA / ANTALYA

Başka Kim Sabırlı Olmak İster?

Değerli Aksekililer,

2022 yılının bizler için pek de parlak geçtiği söylenemez. Pandemi sürecinin ardından beklenen ekonomik kriz tüm dünyayı olduğu gibi bizleri de etkisi altına aldı. Kriz kendisini ekonomik faaliyetlerde gerileme olarak tanımlanan resesyon ve fiyatların yükselmesi ve alım gücünün düşmesi olarak tanımlanan enflasyon ile gösterdi.

Aslına bakarsanız genç kuşak hariç toplumumuzun oldukça alışık olduğu, bu ekonomik sürecin bu seferki sosyolojik boyutu kimsenin dikkatini çekmedi. 1971 yılından bu yana çift haneli enflasyon rakamları ile yaşamasını öğrenen toplumumuz, 2004 yılına dek 34 yıl adeta bağımsızlık kazandığı bu sisteme maalesef bu sefer yenik düştü.

Nasıl mı? Yaşanan krizi fırsata çeviren sözde müteşebbisler enflasyonu daha da körükledi ve sonrasında inşaattan konuta, gıdadan perakendeye ve hatta ev sahiplerinden kiracılara kadar toplumun her kesimi birbirleriyle karşı

karşıya geldi. Tamam, buraya kadar sorun yok. Zaten bu sisteme bağımsızlık sistemimiz alışkın. Ancak konu toplum genelinde ilk defa “ümitsizlik” ve “sabırsızlık” sonuçlarını bu kadar yüksek seviyede gösterdi. Önceki yüksek enflasyon dönemlerinde insanımız asla ümitlerini kaybetmemiş ve bu derece sabırsız ve birbirlerine karşı tahammülsüz hale gelmemişti. Elbette bu konunun birçok boyutu var ancak gelin beraber konunun Akseki’mizi ilgilendiren taraflarına bir göz atalım.

Elbette biz Aksekililer her dönemde olduğu gibi, ekonomik hayatın zor zamanlarında da kolay zamanlarında da hayata tutunmayı bilmiş, şartlar ne olursa olsun ümitsizliğe düşmeden önümüze koymuş olduğumuz hedeflere doğru ilerlemeye devam etmişizdir. Malumunuz üzere bu konuyla ilgili örnekler “Ticaretin Başkenti Akseki” kitabımızda geniş olarak izah edilmiştir. Cumhuriyetin kuruluş yıllarındaki yokluk günlerinden, serbest piyasa ekonomisine geçtiğimiz varlık günlerine kadar Aksekilinin ekonomik ve sosyal hayatla sınavları hep başarılarla geçmiştir.

Akseki hiçbir dönemde ticari, sosyal ve eğitsel faaliyetlerine ara vermemiştir. Bu dinamikleri sayesinde gerek kendi özelinde gerekse de içinde yaşamış olduğu toplum genelinde ayakta kalmış, haklı şöhretini devam ettirmiştir.

Hiç de uzaklara gitmeden geçtiğimiz yıl içinde Aksekililer olarak performanslarımızı hatırlarsak ne kadar haklı olduğumuzu göreceğiz. 2022 yılı içinde görüştüğümüz tüm Aksekili iş insanlarımız üretim ve pazarlama çalışmalarını sürdürdüklerini, haksız kazanç fırsatçılığına girmeden bunu başardıklarına şahit olduk. Sadece yurt içinde değil yurt dışında yaşayan Aksekili hemşehrilerimizden aldığımız bilgiler de bu yönde.

Sosyal faaliyetlere gelince, yıl boyunca tüm Akseki Sivil Toplum Kuruluşlarının faaliyetlerini sürdürdükleri, birlik ve beraberliğimizi pekiştirecek toplantı, seminer, sergi ve festivallerde bir araya geldiklerine şahitlik ettik. Akseki’de başta Akseki Kaymaklığımız ve Akseki Belediye Başkanlığımızın yapmış olduğu sosyal etkinlikler göz doldurdu. Bunun yanında her bir beldemizin İstanbul, İzmir ve Aydın’da yaşayan hemşehrilerimizi bir araya getirdiği yöresel festivallerini coşkuyla yapması bu geleneklerimizin ne kadar güçlü ve sürdürülebilir olduğunu bir kez daha gösterdi.

Eğitim faaliyetlerine gelince; Akseki Eğitim Hayratı Derneği olarak bizler kuruluş ilkelerimiz gereği hem kendi kurumsallığımızı güçlendirici çalışmalarda bulunduk hem de Akseki ve Yöremizin eğitim ihtiyaçlarına destek olmaya devam ettik. Akseki okullarımızın fiziksel ihtiyaçlarının karşılanmasından, Aksekili öğrencilerimizin burs ihtiyaçlarının karşılanmasına kadar çalışmalarımızı sekteye uğratmadan devam ettirdik.

Bu noktada sözümüzü elbette; Akseki Meslek Yüksek Okulu, Akseki Tarım Lisesi projelerinin baş destekçisi çevre ve eğitim gönüllüsü değerli büyüğümüz merhum Ali Metin Duruk’a da getirmeden edemeyeceğiz. Özel bir anı sayısı olmasını arzu ettiğimiz 34. sayımızı Metin Duruk’un anısına ithaf ediyoruz ancak bendeniz merhum Metin Duruk’la 2022 yılı içinde kendi yaşadığım tecrübelerimden bir kısmını ve şahsıma bir “miras” olarak bıraktığı sözlerini yazımın sonunda sizlerle paylaşmak istiyorum.

Öncelikle merhum Metin Bey ile 2022 yılında Dergi Akseki Yayın Kurulunda birlikte çalışma fırsatı bulduğum için kendimi oldukça şanslı hissettiğimi söylemek zorundayım. Gerek kurumsal yönetim faaliyetlerimize yapmış oldukları destekler, gerekse Dergi Akseki bünyesinde bir yöneticiden ziyade bir eğitici olarak kazandırdıkları dinamikler bizlere uzun yıllar ışık tutacaktır.

Yukarıda bahsettiğimiz üzere, geçtiğimiz yıl içinde toplumsal olarak sosyal ve ekonomik bir huzursuzluk iklimi yaşadığımız günlerde hayat görüşüyle, profesyonel bakış açısıyla ve birleştirici kişiliğiyle adeta bizlere rehber oldu. Belki de rehberliğin ötesinde bir rol model oldu. Bitmek tükenmek bilmeyen memleket sevdası, Akseki’yi bir adım daha öteye taşıyacak her türlü proje ve öneriyi değerlendirmeye almasıydı belki de onu tüm Akseki sevdalılarından bir adım daha önde olmasını sağlayan. Mekânı cennet olsun...

Yaşamış olduğumuz coğrafyanın bizlere katmış olduğu dayanıklılık, genlerimizdeki tutku ve disiplin, her ne kadar birbirimizden ayrı görünsek de bir tek atan kalbimiz Aksekilinin haklı şöhretini sürdürmesine ve daha uzun yıllar boyunca memleket davasında söz sahibi olmasına vesile olacaktır. O zaman gelin hep beraber Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün, Türk Milletini birbirine kenetleyen o sözünü bir kez daha hatırlayalım.

“Arkadaşlar! Gidip, Toros Dağları’na bakınız, eğer orada bir tek Yörük çadırı görürseniz ve o çadırdaki bir duman tütüyorsa, şunu çok iyi bilin ki bu dünyada hiçbir güç ve kuvvet asla bizi yenemez.” Mustafa Kemal Atatürk

Evet, her yeni yılın ilk sayısında olduğu gibi yeni umutlar, yeni heyecanlar aşılacak arzusu içinde olduğumuz dergimizin bu sayısı biraz hüzünlü, biraz umutlu ve çokça gururlu bir sayı oldu. Sözlerimizi burada toparlarken merhum Metin Duruk’un mirası ile yazımızı tamamlamak istiyorum.

2022 yılı içinde merhum Metin Duruk’la edindiğimiz tecrübeler; belki de yaşadığımız sürece “ne ilk, ne de son olacak” olumsuzluk dönemlerinde bir Aksekilinin nasıl davranması gerektiğinin canlı şahitliği idi. Son görüşmemiz telefonda olmuştu. Son Akseki seyahatinde dernek yönetim kurulumuza ve kendilerine eşlik edememiştik. Birkaç gün öncesinde çevrim içi yapmış olduğumuz son toplantımızda gündemde olan bir meseleye ilişkin heyecanımı ve sabırsızlığımı müşahade etmiş olacak ki o gün telefonda son derece nazik bir üslupla, Akseki temaslarına ilişkin bilgileri paylaşıp bana görüşme sonunda şu sözünü miras bıraktı;

“Oğuz’cum, sabırlı olmak lazım. Toplumsal değişimler ve gelişmeler bir anda olmaz. Bunun için de sabırla çalışmaya devam etmemiz lazım.”

Peki, şimdi size soruyorum. Bize bırakılan bu mirası tüm Aksekili hemşehrilerimizle paylaşmak uygun değil midir?

Bence uygundur.

Başka Kim Sabırlı Olmak İster?

Akseki Şahinler Mesleki ve Teknik Anadolu Lise Müdürü Muhammet Sami Çoban'a, lisede açılan yeni tarım bölümü ile ilgili görüşlerini, proje kapsamında yapılacak tarımsal faaliyetleri ve öğrencilerimizin gelecek kazanımlarını sorduk. Açılan tarım bölümüyle ilgili proje destekçilerine öncelikle teşekkürlerini sunan Okul Müdürü Sami Çoban, Dergi Akseki okurlarına tarım bölümü uygulamalarını kapsamlı olarak anlattı...

Proje destekçilerimizden en büyük destekçimiz Sayın Ali Metin Duruk Bey'di. Metin Bey'i maalesef geçtiğimiz günlerde kaybettik. Bu durum bizleri ve öğrencilerimizi ciddi manada hüzne boğdu. Fakat bizlere bırakmış olduğu bu mirası en üst seviyelere çıkaracağız. Tabii ki bu süreçte Duruk ailemizin diğer üyeleri Sayın Mahmut Atom Duruk ve Mehmet Çetin Duruk beylerinde çok ciddi destekleri oldu. Okulumuzu tercih eden öğrencilerimize aylık 500 TL özel burs vererek tarım alanını teşvik etmektedirler. Kendilerine de okulumuz adına şükranlarımızı sunuyoruz.

Okulumuz Akseki Şahinler Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinde Tarım

alanımızın açılmasından dolayı son derece mutluyuz. Mutluyuz, çünkü ülkemizin ve insanlığın ihtiyacı olan tarımsal ürünleri en son modern Tarım tekniklerini kullanarak öğrencilerimiz aracılığıyla insanlara ulaştıracacağız.

Tarım alanımızda işlenecek olan derslerimiz Bakanlığımız Talim Terbiye Kurulunun belirlemiş olduğu alan dersleri başta olmak üzere, yükseköğretime hazırlık sürecinde öğrencilerimizin ihtiyacı olan diğer kültür dersleri işlenecektir.

Okulumuz bahçesinde Tarım alanı uygulama arazimiz bulunmaktadır. Bu arazimizin bir kısmına ilk olarak Tropikal Bitki türü olan Lavanta Fidelerinin dikimini gerçekleştirdik.

Aynı zamanda zeytin fideleri temin ederek zeytin fidelerimizi toprakla buluşturduk. Bir sonraki hedefimiz Akseki ilçemize özgü kekik ve adaçayı tropikal bitkilerini üretmek olacaktır. Bu çalışmalarımızın yanı sıra Topraksız Tarım Kiti Laboratuvarı kurarak öğrencilerimiz bu laboratuvarında topraksız tarım ürünlerini yetiştireceklerdir. Yapmış olduğumuz çalışmalar ile hem öğrencilerimizi geleneksel tarımla hem de modern tarım ile tanıştıyoruz.

Okulumuzdan mezun olan öğrencilerimiz yapmış olduğumuz ve yapacağımız protokoller sayesinde okul çıkışında tarım ürünleri ile ilgili şirketlerde meslek sahibi olacaklardır. Üst öğretim kurumlarında

eğitim hayatlarına devam etmek isteyen öğrencilerimiz ise Ziraat Mühendisliği gibi 4 yıllık fakülteleri tercih edebilecekleri gibi 2 yıllık ön lisans program türlerini de tercih edebilmektedir.

Tarım Bölümü Öğretmeni Fatma Zehra Hanım ile yaptığımız söyleşi de ise tarım alanında yapılan uygulamalı derslerin ve mezuniyet sonrasında yerleşebilecekleri kurumların detaylarını öğreniyoruz...

"Tarım alanı mesleki eğitimi ile sektörün ihtiyaçları, bilimsel ve teknolojik gelişmeler doğrultusunda gerekli olan mesleki yeterlilikleri kazanmış nitelikli meslek elamanları yetiştirmeyi amaçlıyor. Türk tarımının geliştirilmesi çiftçiliğin sevkare yapılması ve gençlerin tarıma yönelmeleri için tarım meslek lisemizde teorik ve uygulamalı olarak dersler verilmektedir.

Okul sıralarında teorik olarak öğrendikleri dersleri okul uygulama alanlarımızda pratik yaparak bir ürünün toprakla buluşmadan önceki ve sonraki halini, gelişimi ve hasat işlemlerini yerinde görmesini sağlıyoruz. Uygulama bahçemizin bir bölümünde 600-700 kök lavanta fidesi dikimini gerçekleştirdik. 50 adet zeytin fidanını toprakla buluşturduk. Baharla beraber bahçemizin bir kısmında kekik adaçayı üretimi yapmayı planlıyoruz. Ayrıca kurulumunu öğrencilerimizle beraber yaptığımız topraksız tarım uygulama alanımızda 300 marul fidesi dikimini gerçekleştirdik. Gelişen teknolojiyle beraber farklı üretim yöntemlerini öğrencilerimize göstererek uygulama fırsatı yakaladık.

Tarım teknolojileri alanından mezun olan öğrencilerimiz; Tarım Bakanlığı, Araştırma Enstitüleri, Ziraat Odaları, Tarım Kooperatifleri, Belediyeler, Toprak Mahsulleri Ofisi, Seralar, Bağcılık İşletmeleri, Fidanlıklar vb. yerlerde çalışabilirler.

Tarım bölümünde okuyan öğrencilerimizden Ecrin Doğan ve Cennet Oğuz'dan tarım bölümünü seçme hikâyelerini, lisede tarım bölümünün açılmasına dair sevinçlerini ve gelecek hedeflerini dinledik...

Ecrin Doğan; Ben Antalya Döşemealtı ilçesinden geliyorum. Okul öğretmenlerim bana burayı önerdi, ben de araştırdım. Bu konu hakkında birçok bilgi edindim ve ülkemizin tarıma ihtiyacı olduğuna karar verdim. Bunları yaparken tarıma olan merakım daha çok artmıştı. Toprakla uğraşmaya başlayınca pozitif bir insan oldum ve bu konuda bana yardım eden herkese teşekkür ediyorum.

Cennet Oğuz; Antalya'nın Gazipaşa ilçesinden geliyorum. Ailem az da olsa tarımla uğraşıyor. Öğretmenlerimde bahsetmişti. Tarıma elverişli bir yerde yaşıyorum. Tarıma hep merakım vardı. Bu güzel bir şey. Doktor, hâkim, savcı, asker ve polise ihtiyaç olduğu gibi çiftçiye de ihtiyaç var. Bu konuda bana tarım alanını öneren

bütün öğretmenlerime ve şuan ki tarım öğretmenime çok teşekkür ederim. Tarım alanını seçerken bilerek ve isteyerek seçtiğimi ifade etmek isterim. Kendim ve ailem bulunduğumuz bölgede Tarımsal faaliyetleri gerçekleştirdiğimiz için bu bölümün kendim ve ailem için daha faydalı olduğunu düşünerek tercih ettim. Toprakla ilgilenmeyi, doğayla vakit geçirmeyi, ürün yetiştirmeyi yeni şeyler denemeyi seviyorum. Liseden mezun olduktan sonra hedefim, Ziraat Mühendisliği okumak. Bu sayede insanlığa ve ülkeme katkı sağlamak istiyorum. Bizlere burs desteği veren Akseki Eğitim Hayratı Derneğimize ve hayatını kaybeden, çok sevdiğimiz Rahmetli Ali Metin Duruk Bey'e teşekkürlerimi sunuyorum. Metin amca ve Mahmut amca bizleri buraya ziyarete geldikleri zaman bizlere tarımın öneminden bahsetmişlerdi. Neden bizlere bu kadar değer verdiklerini o zaman daha iyi anlamıştım. Metin amcanın mekânı cennet olsun. Onun açtığı ve gösterdiği yolda ilerleyeceğiz.

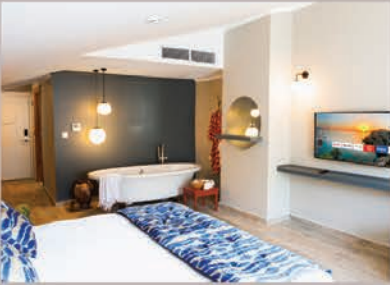

OVA UN

www.ovaun.com.tr

Doğanın tüm güzelliklerini içinde barındıran ve
Türkiye'nin en berrak denizlerinden birine ev sahipliği yapan Kaş'ın Çukurbağ
bölgesinde, unutulmaz anlar vaat eden bir butik otel
Suna Sun Otel

Fimak ile kolaylığın tadına varın

Fırın ve gastronomi makinaları sektöründe yeniliklerin öncüsü Fimak, teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek ürünlerinde en iyiyi, en güzeli gerçekleştirmenin arayışı içinde.

Çünkü mükemmellik hamurumuzda var.

FIMAK[®]
Fırın ve Gastronomi Makinaları

www.fimakmakina.com.tr

sales@fimakmakina.com.tr | info@fimakmakina.com.tr

GÜNDÖĞÜDÜ GRUP

Arçelik & Mondi Home Mağazaları

'Alışverişte Kalite ve Güven...'

Akseki Arçelik Mağazası

Demirciler Mh. Rasih Kaplan Cd. No:44/B Akseki / Antalya 0 (242) 678 11 13

Akseki Mondi Home Mağazası

Demirciler Mh. Aşağı Çarşı Cd. Akseki / Antalya 0 (242) 678 11 13

Varsak Arçelik Mağazası

Ayanoğlu Mh. Süleyman Demirel Blv. No:32A/9 Kepez/Antalya 0(242)417 66 33

Dokuma Mondi Home Mağazası

Yükseliş Mh. M.Akif Cd. No:90 Kepez / Antalya 0 (242) 345 07 01

/ gundogdugrup07

markagiller.com.tr
Online Alışveriş Sitesi

www.gundogdugrup.net

Yayınevinden

Ben Akseki'yim

"Ben Akseki'yim" projesi 22 Nisan 2013 tarihinde başlamış ve üç yılda tamamlanmıştır. Bu proje kapsamında oluşturulan beş kişilik proje ekibi ile Akseki platosunda, dağlarında, Toroslarda binlerce km yol yaptık, yüzlerce mekana misafir olduk, güler yüzlü Aksekililerle uzun sohbetler, sevgi dolu masalar, düğünler, geleneksel törenler, eğlenceler, keyifler, hüznler, hayata dair her türlü anı ve duyguyu paylaştık. Kayıtlar yaptık, binlerce fotoğraf çektik, belgeler topladık. Akseki'ye her açıdan derinlemesine bakmaya, incelemeye çalıştık.

Saha çalışmasının akabinde çok uzun ve özenli bir ön editöryel çalışma yapıldı. 32 farklı başlık altında, kendi alanında en iyi akademisyenlerle, fikir önderleri ve entelektüellerle çalıştık. Bütün bu hummalı çalışmanın ışığında Akseki'yi 41 yazar, 596 sayfa, 1 müzik CD'si ve Akseki haritası eşliğinde anlatmaya çalıştık. Fotoğraf çekimleri ise belgesel fotoğrafçılıkta dünyaca tanınmış fotoğraf sanatçısı Atilla Durak tarafından gerçekleştirildi.

Ben Akseki'yim / I'm Akseki

Ben Akseki'yim projesinden beş yıl sonra; "Ben Akseki'yim" kitabımızın en önemli konu başlıklarından oluşan Türkçe/ İngilizce dillerinde çevirileri yapılarak 10 cilt halinde kitaplara dönüştürüldü. 10 ciltten oluşan kitabımızın yanında özenle hazırlanmış ve yörenin önemli detaylarını içeren harita/ broşürümüzün de önemli bir işlev göreceğine inanıyoruz.

Ticaretin Başkenti Akseki

Ticaretin Başkenti Akseki (Akseki'nin ve Aksekililerin Ticaret Tarihi) kitabı özetle Aksekililerin kuşaktan kuşağa aktarılan ticari yetenek ve vasıflarını Türkiye İktisat tarihiyle paralel olarak anlatıyor. Bu kitabı okuyanlar, Osmanlı ve Cumhuriyet döneminde ticaretle başarılı olmuş Aksekililerin öykülerinin yanı sıra bu başarı öykülerine zemin hazırlayan dönemin ekonomik koşullarına dair de bilgi sahibi olacaklardır.

Anılarla Akseki ve Ticaretin Dili Akseki

Kitapta 1938 doğumlu İbrahim Ekmekçi'nin anılarıyla paralel bir şekilde Akseki'nin geçmişi ve dolayısıyla ilçenin ticaret tarihi de anlatılıyor. Akseki'ye büyük katkıları olan isimlerin portrelerinin de yer aldığı kitabın önemli bir bölümünü ise adından da anlaşılacağı üzere Akseki ticaret dili oluşturdu.

İbrahim Ekmekçi bu bölümde Akseki ticaret diliyle ilgili tanık olduğu, okuduğu, büyüklerinden duyup dinlediği her şeyi okuyuculara ve daha önemlisi gelecek kuşaklara aktarıyor.

Proje yönetimini Atilla Durak, kitap editörlüğünü yazar Murat Toklucu, kitap tasarımını Abdullah Yaşar, proje koordinatörlüğünü Rasih Kaplan üstlenmiştir.

Projeye maddi ve manevi destek veren iş insanı Ali Metin Durak'a teşekkürlerimizi bir borç biliriz.

Rasih Kaplan Kitabı

Cumhuriyet tarihimizin en önemli isimlerinden Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün yakın arkadaşı Rasih Kaplan, bu kitap projesinde hayat buldu.

Projenin tüm maliyetini değerli hemşehrımız iş insanı Sayın İsmail Külahcıoğlu tarafından karşılanmıştır. Kendisine bu anlamlı desteği için en içten teşekkürlerimizi sunarız. Rasih Kaplan projesi daha önce 'Ben Akseki'yim', 'Ticaretin Başkenti Akseki', ve 'Ticaretin Dili Akseki' kitaplarını gerçekleştiren Atilla Durak'ın proje yönetiminde, Rasih Kaplan'ın koordinatörlüğünde, Değerli yazar Sinan Yücel ve Murat Toklucu'nun editörlüğünde hazırlanmıştır. Kapak resmi tanınmış ressam Ergün Başar tarafından çalışılmıştır.

Kitap 1000 adet, 170 sayfa olarak, sert kapak, özel cilt, özel tasarımla gerçekleştirilmiştir.

Akseki'yi ve Aksekilileri anlatan değerli eserleri almak isteyenlerin;

Banka hesabına aşağıda belirtilen kitap bedelini ödeme yaptıktan sonra, dernek görevlisi Zeynep Yıldırım'ın mail adresine, zeynepyildirim@aksekidernek.org banka dekontu, fatura bilgisi, adres ve telefon numarası iletmeleri ya da 0535 205 02 07 no'lu telefondan Zeynep Yıldırım'la irtibata geçmeleri rica olunur.

"Ben Akseki'yim" 200 TL
"Ben Akseki'yim / I'm Akseki" 10 kitaptan oluşan Türkçe/ İngilizce Set 150 TL
"Ticaretin Başkenti Akseki" 150 TL
"Anılarla Akseki, Ticaretin Dili Akseki" 50 TL
"Broşür/ Harita" 10 TL

Fiyatlarımıza KDV ve kargo ücreti dahildir.

Banka Hesap Numarası:
AKSEKİ EĞİTİM HAYRATI DERNEĞİ
İKTİSADİ İŞLETMESİ
Vakıfbank TAO Ataköy İstanbul Şubesi
TR88 0001 5001 5800 7304 2148 55

Değerli Hayırseverler,

Akseki Eğitim Hayratı Derneği ülkemiz ve Akseki yöremizin, kamu yararına önemli bir mihenk taşıdır.

Derneğimiz, maddi ve manevi desteğe ihtiyacı olan toplam 260 civarında üniversiteli öğrencimize her yıl karşılıksız burs vermektedir. Eğitim desteği dışında yöremizin sosyal, kültürel yaşam biçiminin şekillenmesinde ve desteklenmesinde derneğimiz önemli bir olgu taşımaktadır. Siz değerli hemşehrilerimizden de burslarımıza destek beklemekteyiz. Üniversite öğrencilerimize destek olmak isteyen hayırsever hemşehrilerimiz bize aşağıdaki iletişim adreslerinden ulaşabilirler.

Eğitim döneminde her öğrenci başına 400 TL (aylık) 9 ay üzerinden burs verilmektedir. Burs ödemenizi öğrenci başına (aylık) 400TL'den burs yatırım başlangıcından itibaren 9 ayda ödeyebilirsiniz.

(Dernek, Bakanlar Kurulu'nun 28/04/1967 tarih ve 6/8115 sayılı kararı ile kamu yararına)

Banka hesap numarası:
AKSEKİ EĞİTİM HAYRATI YAPANLAR VE YAŞATANLAR DERNEĞİ
Vakıfbank TAO Ataköy İstanbul Şubesi
TR73 0001 5001 5800 7305 2553 53

c e m b o t a n i k
1974

Dikey Bitkilendirme

**Balkanlar'ın eşsiz projesi
'Portonovi One&Only hotel
and Resort' projesi üzerinde
Cem Botanik imzası:**

47 senelik tecrübesiyle,
dünyanın birçok ülkesinde
çeşitli projelere değer
katmış olan;
Peyzaj ve Biyolojik Gölet
firması Cem Botanik,
Karadağ Herceg Novi'de
bulunan, Avrupa'nın ilk
yedi yıldızlı One&Only
oteli olacak projede
peyzaj çalışmalarını
sonlandırmakta.

Otel projesinin yanı sıra
bir lüks konut kompleksi
ve yat limanını da
barındıran proje,
ilk açılışı yapmış olsa da
2021 yılında tamamen
bitmesi hedefleniyor.

Merkez Peyzaj Ofisi: Çubuklu Mahallesi Orhan Veli Kanık Caddesi
Eyüp Yavuz İş Merkezi No 39 Kat 4 Daire 5 Beykoz İstanbul
Kapalı Sera Fidanlık: Zerveatçı Mah. Şehit Aziz Cad.

No 59 Beykoz İstanbul

Üretim Tesisi: Konaklı Mah. Kocayol Küme Evleri

Ödemiş İzmir Tel: +90 216 479 19 80

Fax: +90 216 479 19 90

iletisim@cembotanic.com.tr

www.cembotanic.com.tr

Teşekkür

AKSEKİ EĞİTİM HAYRATI YAPANLAR
VE YAŞATANLAR DERNEĞİ olarak
ihtiyaç sahibi üniversite
öğrencilerimize şimdiye kadar
burs taahhüdünde bulunan

Mahmut Atom Duruk
Mehmet Çetin Duruk
Tayfur Süner
A.Ünsal Taşkın
Şirin Duruk
Mehmet Karagül
Yiğit Şirin
Mehmet Küçüksoy
Talat Gökler
Esra Sezgin
Ferit Altunay
Mehmet Yeşiltepe
Latif Bayrı
Ramazan Apaydın
Alkan Süzen
Şener Gençer
Cemalettin Tanır
Cüneyt Turgut
Sabri Şener
Esra Şahin
Yılmaz Kocabaş
Mustafa İlhan Özdemir
Muhammer Çelik
ve
Emine Külahçioğlu
Abdullah Külahçioğlu
Gönül Külahçioğlu
İsmail Külahçioğlu
Mustafa Sıtkı Külahçioğlu 'na

Katkılarından dolayı teşekkür eder,
değerli hemşehrilerimizden de burs
taahhüdünde bulunmalarını
saygılarımızla bekleriz.

Akseki Eğitim Hayratı Yapanlar ve
Yaşatanlar Derneği ülkemiz ve yöremizin,
kamu yararına önemli bir mihenk taşıdır.

Ülkemizin ve Akseki'mizin çeşitli
bölgelerinde gayrimenkul bağışı yapan
değerli hemşehrilerimize
içtenlikle teşekkür ederiz.Hayatta
olmayanları rahmetle anıyoruz.

Ömer Duruk
Ömer Faruk Sever
Emine Külahçioğlu
Esmahan ve Halil Yurtseven
Abdurrahman Aksoy
Hatice ve İbrahim Hakkı Başbil
Perihan Pişkin

Artık Backhaus Tazeliğine Ulaşmanız Daha Kolay!

getir

İste Gelsin Yemeksepeti market

MiGROS

macro▲center

Taze
Direkt

“Her gün
İstanbul'un
Her yerinde”

Backhaus

ANTALYA'NIN GÖZDE GELİŞEN BÖLGESİ
Döşemealtının eşsiz doğasıyla..

arter
LIFE

SÖZ KONUSU MUTLULUKSA ARTER YAPIDA

HEMEN ARA
0.242 244 20 73

Kızılsaray Mah. Ulusoy Bulvarı 76.Sok.
No:54/10 Beyazsaray Apt. Muratpaşa/ANTALYA

Merkez
Ofis:

190 m² LUX DAİRELER

3+1

DAİRELER

240 m² LUX DAİRELER

4+1

DAİRELER

arter

yapı

İNŞAAT TURİZM MERMER SANAYİ ve TİCARET LTD. ŞTİ.